

Dünya Klasikleri

On Beş Yaşında Bir Kaptan

Jules Verne

On Beş Yaşında Bir Kaptan

Jules Verne

Hazırlayan
Zümra Küçük

MEB Talim ve Terbiye Kurulu'nun 2207 sayılı Tebliğler
Dergisi'nde yayınlanan kararı ile ilköğretim ve ortaokul
öğrencilerine tavsiye edilmiştir.

On Beş Yaşında Bir Kaptan

Erdem Yayın Grubu: 158

Erdem Çocuk: 158

ISBN: 978-975-501-991-0

Genel Yayın Yönetmeni

Melike Günyüz

Yazar

Jules Verne

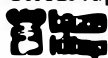
Hazırlayan

Zümrü Küçük

Resimleyen

Mert Tugen

Görsel Yapım

© 2013, Erdem Yayınları Tic. A.Ş.

Tüm yayın hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak
kısıtlı alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın
hiçbir yolla çoğaltılamaz ve kullanılamaz.

10. Baskı: İstanbul, 2019

Baskı: Elma Basım Yayın ve İletişim Hiz. San. Tic. Ltd. Şti.

Tevfikbey Mah. Halkalı Cad. No:162/7

Sefalüy/İstanbul T: 0212 697 30 30

Matbaa Sertifikası Numarası: 45440

ERDEM YAYINLARI TİC. A.Ş.

Bağlık Mah. Mevlana Celaleddini Rumi Cad. No: 26

Bodrum Kat: 34460 Başakşehir / İstanbul

T: 0212 486 34 00 F: 0212 486 34 01

bilgi@erdemyayinlari.com.tr www.erdemyayinlari.com.tr

Yayıncı Sertifikası Numarası: 45440

Bu kitabın sahibi:

Ön Söz

Bir toplum kültürünü, kendi tarihi içinde biriktirdiği ve nesilden nesile aktardığı değerlerden oluşturur. Kültür yaşayan, gelişen ve etkileşen bir oluşumdur. Bu sebeple diğer kültürlerle sıkı bir etkileşim içindedir. Bütün kültürler birbirlerinden ilham alıp beslenirler. İşte klasikler de bu beslenmenin en önemli göstergesidir.

Evrensel kültürün ortak paydası olan Batı klasiklerini çocuklarımızla buluşturmak amacıyla, orijinal dilinden sadeleştirerek yirmi beş eserden oluşan bir seçki hazırladık. Heyecanlı, duygulu, şaşırtıcı pek çok maceranın yer aldığı bu seçkinin, klasikler için iyi bir rehber olmasını ümit ediyoruz.

On Beş Yaşında Bir Kaptan

Gezgin adlı yelkenli gemi 2 Ocak 1873 günü balık avlamak üzere güney denizlerine indirilmişti. Dört yüz tonluk bu geminin sahibi James W. Veldon, kaptanı da Hull adında bir adamdı.

Veldon'un daha birçok balıkçı gemisi vardı. Bunları çok uzaklara gönderirdi. Bu gemilerin en küçüğünün adı Gezgin'di.

Kaptan Hull ile birlikte beş tayfa ve bir miçe çalışıyordu. Aslında çalışanların sayısı balina yakalamak için yeterli değildi. Fakat geminin sahibi Veldon daha fazla para ödememek için bu kadarını yeterli görüyordu.

Gezgin avını tamamlamış geri dönüyordu. Ancak fiçıları balina yağıyla dolduramamıştı. Çünkü eskisi kadar çok balina avlayamıyorlardı. Fazla sayıda avlandığı için nesli giderek tükenmeye başlamıştı.

Kaptan Hull, gemiyi 15 Ocak'ta Auckland Limanı'na yanaştırdı. Yapacak iş kalmamıştı. Bu yüzden gemiden ayrılmaya karar verdi. Fakat o sırada Auckland'da bulunan Bay Veldon'un eşi Bayan Veldon kendisinden bir şey istedi. Hull bu isteği geri çeviremezdi.

Bayan Veldon kendisiyle birlikte oğlu Jack, yakın dostları Benedict ve zenci Nan'ı, San Francisco'ya götürmesini söyledi.

Bay Veldon, San Francisco'ya döneceği sırada oğlu hasta olduğu için onları orada bırakmıştı. Kaptan hiç düşünmeden kabul etti.

Bayan Veldon, gemiye de kaptana da çok güveniyordu. Ayrıca bu onun için bulunmaz bir gezi fırsatıydı. Üstelik yanında yakın dostu Benedict de vardı. Benedict çok uyumlu bir insandı. Tabiatı çok sever, böcekleri incelemekten zevk alırdı. Böcek koleksiyonu bile vardı.

Gemi 22 Ocak'ta yolculuğa hazırды. Kaptan Hull hareket etmeden önce Bayan Veldon'a dönerek,

– Bayan Veldon, yolda başımıza geleceklerden ben sorumlu değilim. Bunu bilmenizi isterim, dedi.

Bayan Veldon şaşırmıştı.

– Bu da nereden çıktı, diye sordu.

– Çünkü bu yolculuk için kocanızdan emir almadım. Bu küçük gemi böyle bir yolculuk için hiç de elverişli değil. Tehlikeli bir yolculuk olabilir.

Bayan Veldon bunun üzerine oğlunun elinden sıkıca tutarak,

– Her şeyi göze alıyorum Bay Hull. Hemen yola çıkalım.

Demir alındı, yelkenler açıldı ve Amerika kıyılarına doğru yol almaya başladı.

Ancak üç gün sonra şiddetli bir rüzgâr yüzünden gemi yönünü değiştirdi. 2 Şubat'ta hiç istemedikleri bir yere geldiler. Kaptan, gidecekleri yere Horn Burnu'nu dolaşarak gitmek zorunda kaldı.

Hava düzelmişti. Kaptan, yola devam etmenin yollarını aramaya başladı. Bu arada Bayan Veldon, çocuğu ve yaşlı Nan'la kaptanın kamarasına yerleşmişti. Çünkü gemide kalacak başka bir yer yoktu.

Benedict için de kalacak başka bir yer ayarlanmıştı. Kaptan ise ikinci kaptan olmadığı için onun kamarasını almıştı.

Tayfaların hepsi Californialıydı. Birbirleriyle çok iyi anlaşıyor, canla başla çalışıyorlardı. Sayıları azdı ama bu onlar için daha iyiydi. Çünkü av sonunda kendilerine düşen balık miktarı daha fazla oluyordu. Bu tayfalardan biri Portekiz asilhiydi. Nigoro adlı bu tayfa kaçan aşçının yerine geçti. Kaptan Hull onun geçmişi hakkında bir şey bilmiyordu. Aslında bu denizcilik yasalarına aykırıydı.

Nigoro çok az konuşurdu. Hakkında bilinen tek şey onun çok zeki ve eğitilmiş bir insan olduğuydu. Denizci olmadığı belliydi. Pek fazla ortalarda dolaşmazdı.

Gemide bir de on beş yaşlarında Dik Sand adında miço vardı. Çok çalışkan ve olgun bir çocuktur. Her işini kendisi görürdü. Yetimler yurdunda büyümüş, eğitimi orada tamamlamıştı. Sekiz yaşından beri gemilerde çalışıyordu. Ekmeğini alın teriyle kazanabileceğini biliyordu.

Hull onu bir ticaret gemisinde çalışırken görmüştü. Bunu Bay Veldon'a söylemiş Veldon da Dik'i eğitim için San Francisco'ya göndermişti. Dik burada iyi bir eğitim aldıktan sonra Gezgini gemisinde miço olarak çalışmaya başladı.

Dik, Veldon ailesine karşı özel bir yakınlık duyuyordu. Çünkü Bayan Veldon ona bir anne kadar sıcak davranıyordu. Jack'le kardeş gibiydiler. Dik onlar için canını bile verebilirdi.

* * *

Kaptan Hull zor durumdaydı. Şiddetli rüzgârlar yüzünden bir türlü yoluna devam edemiyordu. Olanlardan kendisi sorumlu değildi ama yine de Bayan Veldon için endişeleniyordu. Karşılarına çıkacak olan ilkgemiye oğlunu ve kendisini bindirmeyi düşünüyordu.

Bu sırada Dik Sand ile Jack, babafingo sereni üzerinde oturmuş denizi seyrediyorlardı. Aynı zamanda Dik, Gezgini'nin ne kadar iyi bir gemi olduğundan söz ediyordu. Jack birdenbire,

– Şurada bir şey görüyorum, dedi.

Dik Sand hemen ayağa fırladı. Şaşkın bir şekilde,

– Bir şey mi görüyorsun Jack, diye sordu.

– Evet! İşte orada, diye karşılık verdi parmağıyla işaret ederek.

Dik, çocuğun gösterdiği yere dikkatlice baktı,

– Orada bir gemi enkazı var, diye bağırdı.

Onun sesine Nigoro hariç, gemide bulunan herkes dışarı çıktı. Herkes yaklaşık üç mil uzakta, denizin üzerinde yüzen cisme bakıyordu. Kimisi bu cismi bir sala, kimisi alabora olmuş bir gemiye, kimisi de bir deniz memelisine benzetti.

Kaptan Hull nihayet dümendebulunan Boltan’a seslendi:

– Dümeni cisme doğru kır!

Bu cisme iyice yaklaştıklarında onun kazaya uğramış bir gemi olduğunu gördüler. Geminin bordasında bir delik açılmıştı.

Hepsi geminin içinde ne olduğunu merak ediyordu. Herkes kazayla ilgili fikir yürütmeye başladı.

Dik Sand:

– Bence bir çarpışma sonucunda bu hâle gelmiş, dedi.

– Umarım çarpan gemi içindeki insanları kurtarmıştır, diye karşılık verdi Bayan Veldon.

Kaptan Hull ise şöyle dedi:

– Onları kurtardıklarını hiç sanmıyorum. Büyük ihtimalla kaçıp gitmişlerdir. Çünkü denizde bu tür olaylara rastlamak mümkün.

Bayan Veldon çok şaşırdı.

– ● zaman geminin içinde insanlar olabilir, dedi.

Gezgin, gemiye iyice yaklaştı. Dik havlama sesi duyduğunu söyledi. Gerçekten de bir köpeğin sesi geliyordu içeriden.

Gemiye üç yüz metre kala iri bir köpeğin küpeşteye tırmandığını gördüler. Köpek sürekli havlıyordu.

Bayan Veldon ve oğlu, köpeği kurtarmak istediler. Denize hemen bir sandal indirildi. Sandal bir süre sonra gemiye yanaştı. O sırada Nigoro mutfaktan güverteye çıktı. Aynı anda köpek de öfkeyle havlamaya başladı.

Bu durum kaptanın dikkatini çekti. Acaba köpek bu adamı tanıyor muydu?

* * *

Sandal, geminin arka tarafına gelince geminin adının "Waldeck" olduğunu gördüler. Bir Amerikan gemisine benziyordu. İçinde insan varmış gibi görünmüyordu ancak köpeğin devamlı havlayarak içeriye girip çıkması onları bu konuda şüphelendiriyordu.

Dik köpeği çağırıyordu. Köpek hemen sandala atladı ve onları geminin içine çağırır gibi bakmaya başladı.

Dik ve kaptan sandalı sıkıca bağlayıp gemiye girdiler. Önce ambara baktılar ama kimse yoktu. Fakat köpek hâlâ yalvarır gibi bakıyordu. Sonra güverteye çıktılar. Arka kamaraya geldiklerinde yerde yatan beş zenci gördüler. Hâlâ nefes alıyorlardı. Adamları sandalla Gezgin gemisine taşındılar. Onları güverteye yatırıp su verdiler. Durumları içler acısıydı. Herkes onların başına ne geldiğini merak ediyordu.

Kaptan Hull:

– Kendilerine geldikleri zaman her şeyi öğreniriz, dedi.

Sonra Nigoro’yu çağırdı. Nigoro dışarıya çıkınca köpek yeniden öfkelendi ve adamın üstüne saldırmak istedi. Nigoro elindeki sopayla köpeği uzaklaştırmaya çalıştı. Birkaç tayfa köpeği zor zapt etti. Kaptan, Nigoro’ya,

– Bu köpeği daha önce görmüş müydün, diye sordu.

– Onu ilk kez görüyorum, diye karşılık verdi Nigoro.

Dik kendi kendisine “Çok tuhaf doğrusu!” dedi.

* * *

Zencilere çok iyi bakılıyordu. Çok geçmeden konuşacak duruma geldiler. Kaptan en yaşlı zenciye neler olup bittiğini sormanın zamanının geldiğini düşündü.

– Geminize başka bir gemi mi çarptı?

– Evet. Gecenin bir vaktiydi. Hepimiz uykudaydık.

– Peki, geminizin mürettebatı nerede?

– Güverteye çıktığımızda kimseyi göremedik. Onlar diğer gemiye atlamış olabilirler.

Sonra anlatmaya devam etti:

– Bize çarpan gemide hasar yoktu. Çünkü onu yarıımızdan uzaklaşırken gördük. Biz esir değiliz. Melborn’den geliyorduk.

Aslında bu yaşlı zenci Afrika’nın köle pazarından satın alınarak Amerika’ya götürülmüştü. Orada özgürlüğüne kavuşmuştu. Diğerleri de özgürlüğüne kavuşmuş olan diğer

zencilerin çocuklarıydı. Amerika'ya dönmek için Waldeck gemisine binmişlerdi. Mürettebat kendini kurtarmıştı. Gemide kalanlar ise denizin ortasında kalmışlardı. Geminin sandalları kırıldığı için oradan geçecek başka bir gemiyi beklemekten başka çareleri yoktu.

En yaşlılarının adı Tom'du. Diğerlerinin adları ise Bat, Austin, Acteon ve Herkül idi. Yaşları yirmi beş otuz arasındaydı. Bir de gemideki köpek vardı. Bu köpeğin adı da Dingo'ydu. Geminin kaptanı ona Kongo kıyılarında rastlamıştı. Tasmaında S.V. yazısı vardı.

Dingo zencilerden pek hoşlanmıyordu. Onlara karşı saldırgan değildi ama çok cana yakın da davranmıyordu. Belki de kaptanın onu bulduğu Afrika kıyısında yerlilerden kötülük görmüştü.

İşte bu gemi enkazından kurtarılan canlılar bunlardı.

Gezgingemisinin ters rüzgârların etkisiyle yönünü kaybetmesi bu zavallıların kurtuluşuna vesile oldu. Böylece Kaptan Hull ve adamları da büyük bir insanlık görevini yerine getirme fırsatı buldular.

* * *

Gemiyeniden harekete geçti ve doğuya doğru yol almaya başladı. Kaptan Hull zencileri rahat ettirmek için onlara güvenli bir yer temin etti. Gemi çok küçük olduğundan zencileri geminin baş kasarasının altına yerleştirdi. Hepsisi de hâllerinden çok memnundu. Her türlü işe koşuyor, ellerin-

den geldiğince gemidekilere yardımcı olmaya çalışıyorlardı.

Küçük Jack, Herkül'e hayrandı. Çünkü o çok güçlüydü. Kendisini havaya kaldırması çok hoşuna gidiyordu. Jack'in Dik Sand'den başka yeni bir arkadaşı daha olmuştu.

Jack genellikle eski dostu Dik'le beraber vakit geçiriyordu. Bayan Veldon bu durumdan memnundu. Çünkü Dik çok iyi bir çocuktur. Hull, onun denizcilik konusunda çok tecrübesi olduğunu ve iyi bir denizci olacağını söylüyordu.

Bayan Veldon oğlunu tamamen başıboş bırakmıyordu. Bir yandan da ona okuma yazmayı öğretiyordu. Bu arada Dik de aritmetiği öğretmekle görevliydi.

Jack okumayı alfabeden değil, tahta küpler üzerine yazılmış kırmızı harfleri yan yana getirerek öğreniyordu. Bu çok eğlenceli bir yöntemdi.

Bir gün Yaşlı Tom'la beraber kelime oyunu oynarken tuhaf bir şey oldu. Dingo kuyruğunu sallayarak onlara yaklaştı. Sonra da S harfini alıp bir kenara koydu. Jack çok şaşırmıştı. Dingo çok geçmeden ikinci bir küpü aldı ve diğerinin yanına koydu. Bu küpte ise V harfi vardı.

Jack bu kez dayanamadı ve bir çığlık attı. Onun gürültüsüne herkes koşup geldi. Çocuk oradakilere ne olduğunu anlattı. Buradan da anlaşıyordu ki Dingo okuma yazma biliyordu, en azından bu iki harfi tanıyor.

Dik küpleri alıp yerine koymak istedi ama köpek buna müsaade etmedi. Kaptan Hull yaşlı Tom'un anlattıklarının

dan bu harflerin, Dingo'nun tasmaında yazılı olan harfler olduğunu hatırladı. Bayan Veldon da çok şaşırmıştı. Hull'a dönerek,

– Bu harfler size bir şey hatırlatmıyor mu, diye sordu.

– Evet, dedi Kaptan Hull. Samuel Vernon adında bir gezgin vardı. Yaklaşık iki yıl önce Kongo kıyılarından başlayarak Peldago Burnu'na ulaşmak için yola çıkmıştı. Fakat bu adamdan daha sonra haber alınamadı. Galiba bu harfler onun isminin baş harfleri.

– Peki, ne olmuş olabilir ki? Bu köpek nereden biliyor bu harfleri?

– Bana kalırsa yerliler adamı ya tutsak ettiler ya da öldürdüler. Dingo da onun köpeğiydi. Kaçtı ve tekrar Kongo kıyılarına geldi. Sonra da onu Waldeck gemisinin kaptanı buldu.

Dik:

– Dingo keşke konuşabilseydi, dedi. O zaman her şeyi anlatırdı.

Bu olay uzun süre tartışıldı. Bir köpeğin harfleri tanıması şaşılacak şeydi. Dingo'ya artık bir kahramanmış gibi davranıyorlardı. Bu kahraman köpekle ilgilenmeyen tek kişi Nigoro'ydu.

* * *

Uzun süre hareketsiz bekleyen Gezgin rüzgârın esmesiyle birlikte yoluna devam etti. Yola çıkalı 19 gün olmuş-

tu. Eğer rüzgârın gücü artarsa kaybettikleri zamanı geri kazanabilirlerdi.

Bu bulundukları yer denizcilerin uğrak yeri olmadığı için görünürde gemiyoktu. Umutsuzca ufuklara bakmaya devam ediyorlardı. Bazen kuş sürüleri denize kadar alçalıp balık avlıyorlardı.

Bir ara Bayan Veldongeminin arkasında dolaşırken gözüne bir şey ilişti. Denizin rengi birden kıpkırmızı oldu. O anda yanında oğlu ve Dik de vardı. Dik'e,

– Pasifik Okyanusu'nun sularına ne oldu birdenbire, diye sordu.

Dik Sand:

– Bu rengin sebebi büyük balıkların besin kaynağı olan balık sürüleri ve küçük kabuklu hayvanlar, diye karşılık verdi.

– Bu kabuklular böcekler kadar küçük. Belki de Benedict amca koleksiyonuna bunlardan bir tane koymak ister.

Bayan Veldon böyle dedikten sonra Benedict amcaya seslendi. Ona denizin üstündeki yaratıkları gösterdi.

– Bunlar ilginç yaratıklar. Belki de incelemek istersiniz, dedi.

Bu yaratıklar Benedict amcanın hiç dikkatini çekmemişti.

– Ben böcek uzmanıyım, bunlarla uğraşacak vaktim yok, dedi.

O sırada ön taraftan “Bir balinal!” diye bir ses duyuldu.

Kaptan hemen o tarafa yöneldi. Bayan Veldon ve yanındakiler de kaptanın peşinden koştu.

Gerçekten de biraz ileride bir balina vardı. Kaptan bunun hangi cins balina olduğunu merak etti. Çok uzakta olduğu için bunu anlayamıyordu.

Dik'e dönerek,

- Bu sıradan bir balina değil. Sence de öyle mi, diye sordu.

Dik:

- Haklısınız, dedi. Bu bir jubarte olmalı. Baksanıza suyu nasıl da yükseklerle fişkırtabiliyor. Bu jubartenin özelliğidir.

● sırada baştayfa şöyle dedi:

- Bu hayvanı yakalayabilirsek varillerimizin yarısını yağla doldururuz.

Dik bunun o kadar kolay olmadığını biliyordu. Kaptan Hull'a göre ise bu hayvanı avlamak büyük bir tehlikeyi göze almak demekti.

Küçük Jack balınayı görmeyi çok istediğini söyleyince Hull onun isteğini yerine getirmek için balınayı avlamaya karar verdi. Bu karar gemidekileri heyecanlandırmıştı. Hep bir ağızdan "Başaracağız!" diye bağırıyorlar.

Bayan Veldon çok endişeliydi. Başlarına kötü bir şey gelmesinden korkuyordu. Kaptan daha önceden de bu kadar tehlikeli durumlarla karşılaştıklarını, bu yüzden içinin rahat olmasını söyledi. Bayan Veldon biraz olsun rahatlamıştı. Kap-

tan Hull balınayı avlamak üzere hemen hazırlıklara başladı. Ava gönderebileceği sadece beş tayfa vardı. Bu da sadece bir kayıkla avlanma yapılabilecekleri anlamına geliyordu.

Tom ve arkadaşları da yardıma hazır olacaklarını söylediler ama bu pek işe yarar gibi görünmüyordu. Çünkü bir avcı kayığını kontrol etmek uzmanlık isteyen bir işti. En ufak bir hata gemicilerin hayatını tehlikeye sokabilirdi.

Kaptanın, ava çıkmadan önce gemiyi güvenli ellere teslim etmesi gerekiyordu. Çünkü ne olacağı belli olmazdı. Bunun için en uygun kişi Dik'ti ve yokluğunda gemiyi onun idare etmesini istedi.

Dik aslında ava gitmeyi daha çok istiyordu ama gemiyi de kaptandan başka idare edebilecek tek kişi olduğunun da farkındaydı. Bu yüzden kaptanın emrine boyun eğdi.

Kaptan Hull'un görevi zıpkıncılıktı. Balınayı sıradan yöntemlerle avlayacaklardı. Allah'tan hava epeyce sakindi. Bu kayığın çok rahat yönlendirilmesini sağlayacaktı. Böylece kayık suya indirildi. Kaptan, Dik'e dönerek,

– Gemi sana emanet, dedi. Eğer zor durumda kalırsan Tom'dan ve arkadaşlarından yardım iste. Biz uzaklaşmak zorunda kalabiliriz. Eğer yardıma ihtiyacımız olursa işaret göndeririz. Hiçbir şekilde gemiyi terk etme ve kayıkları sakın suya indirme!

Dik bu talimatlar üzerine,

– Emredersiniz, dedi.

– Şu andan itibaren kaptan sensin. Başaracağına eminim! Bayan Veldon hepsine bol şans diledi.

Kaptan ayrıca Tom’a en kısa zamanda balınayı yakalayıp getireceklerini söyledi. Onlar gelmeden hazırlıklı olmalarını ve balınayı güverteye çıkarmak için kendilerine yardım etmelerini rica etti.

Sonra,

– Siz güveniyorum Tom. Siz en iyisi biz gelmeden boş varilleri güverteye çıkarın, dedi.

Bir süre sonra kayık iyice uzaklaşmıştı. Artık gemidekilerle iletişim kurmanın imkânı yoktu.

Kaptan, balınaya sezdirmeden ona yaklaşmaya çalışıyordu. Çok dikkatli olması gerekiyordu. Bu öyle kolay bir iş değildi.

– Güverteye dikkat et, diye bağırdı baştayfa Hovik’e. Balınayı gafil avlamalıyız.

Kayık balinanın neredeyse tam yanındaydı. Balina kuyruğunu bir sallasa kayığı paramparça edebilirdi. Balina kayığı fark etmemiş gibiydi. Çünkü hiç kimildamıyordu.

Kaptan Hull zıpkını suya fırlattı. Tayfalar da kayığı balinadan uzaklaştırmak için kürek çekmeye başladılar. O sırada bir de yavru balina göründü ikisi birden suya daldılar.

Zıpkın balınaya saplanmıştı ve hızlıkayığı sürüklüyordu.

Balina gittikçe derine dalıyordu. Fakat bir süre sonra nefes almak için dışarıya çıkması gerekiyordu.

İp gevşemeye başlanıştı. Bu, balinanın yorulduğunu gösteriyordu. Kaptan bayrak sallayarak Gezgin'e gelmesi için işaret verdi. Gezgin tam beş mil ötedeydi. Rüzgâr çok hafif estiği için epeyce yavaş ilerliyordu.

Balina olduğu yerde dönüp duruyordu. Kaptan, balinanın kendilerine saldıracağından şüphelendi. Tayfalara mızraklarını hazırlamalarını emretti.

Balina az sonra suları yararak üzerlerine saldırdı. Kayıktakiler mızrakları hemen hayvana sapladılar. Balina kayığa değmemişti ama kayık yarıya kadar suyla dolmuştu.

Balina vücuduna saplanan mızrakların acısıyla saldırıya devam ediyordu.

Kaptan Hull ve adamlarının böyle bir durumda kaçmalarının imkânı yoktu. Yapabilecekleri tek şey kendilerini savunmaktı.

Balinanın son darbesiyle baştayfa Hovik dümeninin başından aşağıya yuvarlandı.

Kaptan bir kez daha bayrak sallayıp gemiyi yardıma çağırırdı. Fakat geminin bu kadar hafif bir rüzgârda yol alması mümkün değildi.

Balina tekrar saldırıp kayığı üç parçaya ayırdı. Kaptan ve adamları çaresizlik içinde tahta parçalarına tutunup hayatlarını kurtarmaya uğraştılar. Ancak balinanın can havliyle şiddetli bir şekilde fırlamasının ardından yapacak bir şeyleri kalmadı ve hepsi suya gömüldü.

Suyun yüzeyinde sadece balinanın şiddetli çırpınışlarından kalan köpükler ve birkaç tahta parçası yüzüyordu.

Bu sırada Dik Sand kayıklardan birine birkaç adamını bindirmiş balıkçılara ulaşmaya çalışıyordu.

On beş dakika sonra balıkçı teknesinin olduğu yere varabildima ne kaptandan ne de tayfalardan eser kalmamıştı.

* * *

Son derece üzücü bu olay karşısında herkes dehşete kapılmıştı. Büyük bir yas içindeydiler. Artık ne kaptanları ne de tayfaları vardı. Kocaman okyanusun ortasında yapayalnız kalmışlardı.

Dik, artık bütün sorumluluğun kendisinde olduğunun farkındaydı. Dik Sand o günden itibaren Gezgin'in her şeyiydi. Kendini toparlaması ve ne yapması gerektiğine karar vermesi gerekiyordu.

O böyle düşünürken Nigoro geldi ve olanlardan haberi yokmuş gibi kaptanla ve Hovik'le görüşmek istediğini söyledi. Dik buna çok kızdı.

– Onların öldüğünü pekâlâ biliyorsun, diye çıkıştı.

Nigoro küstahça bir ifadeyle,

– O hâlde gemiyi kim kumanda edecek, diye sordu.

Dik:

– Ben, diye karşılık verdi.

– Sen mi? Yani on beş yaşında bir kaptan, öyle mi?

Dik bu sefer Nigoro'nun üzerine yürüyerek,

– Evet, ben, diye karşılık verdi.

Nigoro korkmuştu. ● sırada Bayan Veldon söze karıştı.

– Bundan sonra gemimizin kaptanı Dik Sand'dir. Bunu herkesin bilmesini istiyorum.

Bu durum Nigoro'nun hoşuna gitmemiştir. Homurdanarak mutfağa gitti. Bayan Veldon, Dik'e dönerek,

– Bundan sonra kaptanımız sensin, dedi. Tom ve arkadaşları çok iyiler. Bu konuda sana karşı gelmeyeceklerinden emin olabilirsin. Simdi hangi tarafa gideceğiz?

– Doğru Amerika'ya!..

Geminin hareket etmezamanı gelmişti. Dik arkadaşlarını topladı ve ancak onlarla birlikte gemiyi yönetebileceğini söyledi. Onlara,

– Bu şartlar altında gemi çok ağır hareket edebilir, dedi. Ben dümenle bekleyeceğim, sizler de benim yanımda durup dümeni nasıl kullandığıma bakın. Ayrıca söylediğim her şeyi yerine getirin.

Gemi hareket ettirilmeden önce alınması gereken önlemler vardı. İlk önce yelkenlerin çözülmesi için zencilere emir verdi. Bu sırada dümeni Tom'a bırakıp onlara bu işi nasıl yapacaklarını gösterdi. Sonra tekrar dümenin başına geldi. Zenciler yelkenleri çözünce gemi hareket etmeye başladı.

Bayan Veldon'a,

– Yola koyuluyoruz, diye seslendi.

* * *

Gemi de herşey normale dönmüştü. Sadece Nigoro'dan şüpheleniliyordu. Herkül'ün gözü onun üzerindeydi. Ancak Nigoro mutfaktan çıkmıyor, göze batacak bir davranışı olmuyordu.

Dik seyahat boyunca gemi hakkındaki bilgileri seyir defterine kaydediyordu. Yolunu bulmak için iki pusula ve bir paraketeden başka bir şeyi yoktu. Ancak pusulalardan birisi kamerasında asılıydı ve bir gün onu yere düşüp kırılmış bir vaziyette buldu. Artık tek bir pusulası kalmıştı ve ona gözü gibi bakması gerekiyordu.

Dik geceleri dümende olduğu için gündüz vakitlerinde uyuyordu. O uyuduğu zamanlarda dümene Tom ya da oğlu Bat geçiyordu.

Dik hava şartlarından çok memnundu. Bayan Veldon'a, böyle giderse kısa sürede Güney Amerika kıyılarında olacaklarını söylüyordu. Fakat Bayan Veldon'un bu konuda şüpheleri vardı. Çünkü okyanusta havanın yarın nasıl olacağı hiç belli olmazdı.

* * *

Zenciler zamanla daha düzenli çalışmaya başladılar. Gemicilik hakkında epeyce bilgi sahibi olmuşlardı. Bir kısmı Dik'in bir kısmı da Tom'un yanında çalışıyorlardı.

Dik bir gece aşırı derecede yorulduğunu hissetti. Gözleri hiçbir şeyi seçemiyordu artık. Bu yüzden dümeni Tom'a bıraktı. Tom dümenin başına geçti. Gökyüzü simsiyah, hava

da çok soğuktu. Tom gece yarısına doğru dayanamadı ve bir an uykuya daldı. ● sırada Nigoro içeriye girdi ve pusulanın altına bir demir parçası yerleştirip usulca dışarıya çıktı.

Bu demir parçası pusuladaki mıknatısa etki ederek onun yönünü şaşırtmasına sebep oldu. Pusula şimdi kuzeyi göstereceğine kuzeydoğuyu işaret ediyordu.

Tom uyanınca geminin rotasını kontrol etmek için pusulaya baktı. Dümeni doğuya çevirdi. Pusula yanlış gösterdiği için gemi doğuya değil güneydoğuya doğru yol almaya başlamıştı. Böylece Gezzin, elverişli hava şartlarında kırk beş derecelik bir sapmayla yanlış yöne doğru ilerliyordu.

Dik Sand bir süre yol aldıktan sonra posta gemilerinin geçtiği denizlere ulaşacaklarını düşünüyordu. Böylece yolcuları bu gemilerden birine teslim edecekti. Ancak henüz hiçbir gemiye rastlamayan genç kaptan endişelenmeye başladı. Bayan Veldon da şüphelenmeye başlamıştı.

Barometrede beklenmedik değişiklikler gözleniyordu. Rüzgâr şiddetini artırmaya başladı. Yağmurun yağması gecikmişti. Bu, kötü hava şartlarının bir süre daha devam edeceğine işaret ediyordu. Genç kaptan geminin yelkenlerine zarar gelmemesi için bazı tedbirler almayı düşündü.

On beş gün sonra kaptanın korktuğu başına geldi. Büyük bir fırtınakoptu. Gemi büyük dalgalar arasına meçhule doğru gidiyordu. Dik hiçbir şey anlamıyordu. Geminin şimdiye kadar çoktan Amerika kıyılarına varmış olması gerekiyordu.

Bayan Veldon durmadan tuhaf sorular soruyor, yanlış yolda olduklarından emin olduğunu söylüyordu. Artık genç kaptan da böyle düşünüyordu.

Kaptan, Tom'a geminin hızını ölçmek için paraketeyi denize atmasını söyledi. Tom paraketenin ipinin koptuğunu söyledi. Bu da tuhaftı.

Barometre gittikçe düşüyordu. Şiddetli bir rüzgâr ihtimaline karşı yelkenler indirildi. Gemi yavaşlamıştı. Birden kopan fırtınanın ardından yağın şiddetli yağmur büyük yelkeni paramparça etti. Genç kaptan geminin parçalanmasından korkuyordu. Gözüne uyku girmiyor, güverteden hiç ayrılmıyordu.

Saat dörde doğru ortalıkta nadir görülen Nigoro kamarasından dışarıya çıktı.

Dingo bir köşede uyuyor olmalıydı ki havlama sesi duyulmadı. Nigoro bir süre azgın dalgaları ve uçsuz bucaksız okyanusu seyretti. İçinde bulundukları bu korkunç durumu hiç etkilemiş benzemiyordu. Bir ara gözlerini açıp ufka doğru dikkatlice bakmaya başladı. Sanki uzakta bir kara parçası görür gibi oldu. Sonra sesini çıkarmadan yerinden ayrıldı ve mürettebat kamarasına geri döndü.

Fırtına dinmek bilmiyordu. Büyük yelkenden sonra küçüğü de parçalandı. Gezgini şimdi yelkenleri olmadan okyanusun ortasında sürükleniyordu.

Nereye gittiği belli değildi. Kaptan dümen dolabına

kendisini bağlamış, hiçbir yere ayrılmıyordu. Diğerleri ise kamaralarında heyecan ve korku içinde bekliyorlardı.

● sırada rüzgâr kasırgaya dönüşmüştü. Dik'in çok az uyuyor olması Bayan Veldon'u endişelendiriyordu. Onun hastalanmasından korkuyordu. Bayan Veldon, oğlu Jack, Benedict amca ve Nan'la birlikte geminin arka tarafındaki kamarada bekliyorlardı. Onları buraya miço yerleştirmişti.

Dik, Bayan Veldon'un ısrarı üzerine dinlenmeye razı oldu. Tom tekrar Dik'in yerine geçti. Az sonra Nigoro güverteye geldi. Tom'la konuşacakken geminin sarsıntısıyla pusulanın üstüne düştü. Tom çığlık atınca Dik uyandı ve güverteye koştu. Ancak Nigoro pusulanın altındaki demiri hemen sakladı. Amacı pusulayı normal hâline getirmekti. Çünkü güneybatıdan gelecek rüzgârlar onu hedefine ulaştıracaktı.

Genç kaptan, Nigoro'yu pusulanın üstünde görünce bir an endişelendi. Ancak pusulaya baktığında onun sapa sağlam olduğunu gördü ve rahatladı. Nigoro'nun yaptığı hainlikten habersizdi. Nigoro'ya orada ne aradığını sordu. Ancak Nigoro ona karşı çok kaba davrandı. Genç kaptan yumruğunu sıkarak onu tehdit etti.

Kaptan, Nigoro'nun hareketlerini hiç beğenmiyordu. Pusulayla ne işi olduğunu merak ediyordu. Bunu Bayan Veldon'la konuştular. Adamın niyetinin pusulayı bozmak olup olmadığı konusunda tam bir karara varamadılar.

* * *

Gemi normal hızında ilerlemesine rağmen henüz hiçbir kara parçası gözükmemişti. Dik pusulanın gösterdiği yönle güneşin konumunu karşılaştırdığında pusulanın bozuk olmadığını gördü.

Bir süre sonra ilginç bir şey oldu. Geminin baş tarafında gözcülük yapan Herkül aniden "Kara göründü!" diye bağırdı.

Etrafta hiç kimse o anda bir şey göremedi ancak Dik bir süre sonra bulutların arasında tepelerin yükseldiğini fark etti.

- Evet! Ben de gördüm, diye bağırdı.

Sonra hemen dümenin başına koştu ve gemiyi yelkenleri olmadan kıyıya nasıl yaklaştıracaklarını düşünmeye başladı. Nigoro da kıyıya baktı ve kendi kendine mırıldanarak içeriye gitti. Bu arada kıyı iyice açılmaktaydı.

Amerika kıtasına benzeyen, And Dağlarını hatırlatan yükseklikte tepeler görülmeye başladı yirmi mil ötede. Bir süre sonra tekrar dürbünüyle baktı. Ancak sadece küçük bir kara parçasının yanından geçtiklerini fark etti.

Hemen haritayı alıp buranın neresi olduğuna baktı. Bu bir adaydı ve Amerika'ya ait Paskalya Adası olabiliirdi. Bunu Bayan Veldon'a söyledi.

Bayan Veldon'un kafası hâlâ karışık. Pusulanın yönleri yanlış gösterdiğinden endişeleniyordu.

Amerika'ya varma ümitleri yeniden canlandı. Rüzgârın akıntısına kapılırlarsa on gün içinde Güney Amerika kıyı-

larında olabiliyorlardı. Gemidekiler bu habere çok sevindiler.

Ertesi gün fırtına dinmeye başladı. Ancak kaptan yine de sağlam olan yelkenleri açtırmadı. Azgın dalgalar henüz çekilmemişti. Dik, herhangi bir tehlikeye karşı herkesin kamaralarda beklemesini söyledi.

Dışarıya çıkmaya ilk önce Bayan Veldon cesaret etti. Kaptanın yanına geldi.

Onun hâlâ sapaşgılam bir şekilde ayakta olduğunu görünce,

– Sevgili yavrum! Benim cesur kaptanım, dedi.

Dik gülümseyerek,

– Neden kaptanınızın sözünden çıktınız? Şu anda kamaranızda olmanız gerekirdi, dedi.

– Fırtına dınecek. Kurtulacağımız içime doğdu.

– Haklısınız Bayan Veldon! Hava giderek düzeliyor. Zorlu bir mücadeleden başarıyla çıktık sayılır.

– Tanrı'ya şükürler olsun! Dik çok sıkıntı çektin, çok yoruldu. Biraz dinlenmesin.

– Bayan Veldon, siz beni bu gemiye kaptan olarak görevlendirdiniz. Ben de gemideki bütün yolcular güvende olana kadar buradan ayrılmayacağım.

Bu sözler Bayan Veldon'u çok etkiledi.

– Kocam ve ben seninle gurur duyuyoruz. Eğitimi tamamlayınca büyük Veldon gemilerinden birisinde kaptan olacağından emin olabilirsin, dedi.

Dik bu konuşmalar karşısında iyice cesaretlenmişti. Ertesi gün rüzgâr iyice hafiflemişti. Yelkenlerin açılma zamanı gelmişti. Genç kaptan, Tom ve arkadaşlarını topladı ve yırtılan yelkenleri tamir etmelerini emretti. Bunlar tamir edildikten sonra bütün yelkenler açıldı.

Gezgin güvenle yoluna devam ediyordu. Dik dümenin başında epeyce neşeliydi. Tayfaların yüzünden de mutluluk okunuyordu.

Bayan Veldon:

– Ne tarafa doğru gidiyoruz, diye sordu.

Dik, Peru’dan Şili’ye doğru uzanan sahilleri göstererek,

– Buralardaki limanlardan birisine varacağız, dedi.

Önemli olan karaya ulaşmak.

– Gezgin’i San Francisco’ya götürmeyecek misin?

– Sizi bırakıp yükleri boşalttıktan sonra oraya devam edeceğim.

Kaptan bunları söyledikten sonra henüz herhangi bir gemiye rastlamadıklarından duyduğu endişeyi ifadeetmeyi de unutmadı. Eğer kendilerine kılavuzluk edecek bir gemi göremezlerse kıyıyı takip ederek limana ulaşmaya çalışacaklardı. Yola çıkalı iki ay olmuştu ama sadece iki haftalık bir süre yol almışlardı.

Devamlı ufku gözetleyen Kaptan Dik ertesi gün “Kara göründü!..” diye bağırdı.

Bu haberüzerine Nigoro hariç herkes güverteye koştu.

Yaklaşık dört mil ötede doğu kesiminde kıyı gözüktüyordu. Görünüşe bakılırsa burada geminin sığınabileceği bir liman yoktu.

Kıyıya yarım mil kalmışken kaptan gemiyi küçük bir koya sokmaya karar verdi. Tam kıyıya ulaşıldığında Dingo acıacı havlamaya başladı. Buranın ona bir şeyler hatırlattığı kesindi.

Kaptan, Bayan Veldon'a kurtulabilmeleri için gemiyi karaya oturtmak zorunda olduğunu söyledi. Herkese can yeleklerini giyinmelerini emretti. Gemi kayalıklara çarpmak üzereydi.

Tayfalar kaptanın emri üzerine denize yağ dökmeye başladılar. Bu gemini hareketini kolaylaştırıyordu. Sonra gemi kayalara çarpa çarpa koya girdi ve karaya oturdu.

Gemidekiler kayıklarla karaya ulaştılar. İki buçuk aylık çetin bir yolculuğun ardından nihayet karaya ayak basmışlardı. Herkes tanrıya şükrediyordu.

Teknede onarılmayacak kadar önemli ölçüde hasar vardı. Ama Dik için önemli olan yolcuların sağ salim kıyıya ulaşmış olmalarıydı. Bu yüzden genç kaptan çok sevinçliydi.

Şimdi nerede olduklarını saptamak gerekiyordu. Etrafta insanların yaşadığına dair bir ipucu yoktu. Dingo bir şeylerin kokusunu almış gibi sağa sola saldırıyordu.

İlk iş barınacak bir yer temin etmek ve yemek yemekti. Yiyecekleri ve suları vardı. Şimdilik malzeme sıkıntısı ya-

şamayacaklardı. Yakacağa sıra gelince ise etraf kurumuş çalı çırpı doluydu. Bir an önce sığınacak güvenli bir yer bulmaları gerekiyordu.

Bu barınağı küçük Jack buldu. Bir ara etrafta dolaşırken bir kayanın arkasında küçük bir mağaraya rastladı. Mağara fazla büyük değildi ama bir gece barınmak için yeterliydi.

Bütün ekip malzemelerini alıp mağaraya yerleştiler. Nigoro da onlarla beraberdi. Dingo kapının önünde sessizce oturuyordu.

Yemek sırasında bundan sonra ne yapacaklarını konuştular. Kaptan öncelikle nerede olduklarını tespit etmeleri gerektiğini söyledi.

– Görünüşe bakılırsa Peru kıyılarındayız. Yerimizi tespit edene kadar mağaradan ayrılmamız doğru olmaz. Daha sonra etrafı dolaşır yerlileri bulmaya çalışırız. Onlar bize yardımcı olacaktır, diye konuşmasını sürdürdü.

Genç kaptan, Tom ve Dingo'yu yanına alarak keşfe çıkacaktı. Bu birkaç gün sürebilirdi. Bu konuşmalardan sonra böcek uzmanı Benedict amca ve Nigoro mağaradan ayrıldılar.

Bayan Veldon, kaptan ve diğerleri de kumsala doğru yürüdüler. Kaptan, zencilerle beraber gemide işlerine yarayacak ne varsa mağaraya taşıdılar. Dik, kaptan köşküne girerek oradaki dört adet tüfekte yüz tane mermiyi aldı. Bunlar tehlikeden korunmak için işe yaraya bilirdi. Ayrıca

el fenerini ve kamarada bulunan beş yüz doları da almayı ihmal etmedi.

Güneş batarken herkes mağaraya geri dönmüştü. Ancak Nigoro ortalarda yoktu. Herkes endişelenmeye başladı. Onun kötü bir şey yapmasından korkuyorlardı.

– Onu zorla yanım zda tutamayız, dedi Dik Sand. Artık serbesttir. İstedığı yere gidebilir.

Aslında hiç kimse onun gitmesinden üzüntü duymuyordu.

Bu arada Dingo tuhaf bir şekilde havlamaya ve sağa sola koşmaya başladı. Dik ve Bayan Veldon bunun normal olmadığını fark ettiler. Nigoro'nun yerini bildiği için böyle davrandığını düşünerek onu takip ettiler. Dere yatağına kadar gittiler ama kimseyi bulamadılar. Tekrar geri döndüler.

Ertesi sabah Dingo yeniden havlamaya başladı. Herkes onun sesine dışarıya fırladı. Köpek dereye doğru koşuyordu. Dik onun bir canlının kokusunu aldığından şüpheleniyordu.

– Herkes silahlarını yanına alsın! Gidiyoruz, diye emir verdi arkadaşlarına.

Kendisi de silahını aldı ve yola çıktılar. Dingo derenin orada sessizce bekliyordu. Az sonrazakta bir adam belirdi. Ancak bu Nigoro değildi. Köpek adamın umurunda bile değildi.

Dick ve arkadaşları bu yabancı adamın yanına kadar gittiler. Yabancınn buranın yerlilerine benzer hiçbir tarafı

yoktu. Üstüne başına bakılırsa maceraperest bir Anglosakson'a benziyordu. Dik Sand ona İngilizce olarak "Merhaba." deyince o da İngilizce olarak karşılık verdi:

– Merhaba! Adım Harris.

Genç kaptanın yanına gelip onunla tokalaştı. Bir İngiliz olup olmadığını sordu. Kuzey Amerikalı olduklarını öğrenince sevindi ve burada ne aradıklarını sordu. Bayan Veldon olanları anlattı. Adamdan burasının Bolivya'nın Şili'ye yakın yerleri olduğunu öğrendiler.

Bayan Veldon, Nigoro'nun ortadan kaybolup birdenbire başka bir yabancının karşısına çıkmasını tuhaf buluyordu. Adama nereli olduğunu sordu.

– Amerikalıyım ve Şili sınırına yakın bir yerde oturuyorum, dedi adam.

– Peki, burası neresi, dedi Dik Sand.

– Burası Atakama Çölü'ne yakın bir yer. Atakama Çölü büyük bir çöldür. Burayı çok iyi tanırım. İki yüz mil ötede San-Felice çiftliği var. Orası kardeşimin çiftliği. Oraya gidiyordum. İsterseniz siz de benimle gelin. Oradan da Atakama şehrine gidersiniz.

Sonra zencileri gördü.

– Bunlar köleleriniz mi, diye sordu.

Bu soru genç kaptanın hoşuna gitmedi.

– Kölelik çoktan kalktı Bay Harris, diye karşılık verdi.

Dik adama iki yüz milin çok uzun bir mesafe olduğunu

söyledi. Bayan Veldon'un ve küçük Jack'in bu yolculuğa dayanmalarının mümkün olmadığını söyledi. Adam bunun üzerine atını bayan ve çocuğuna verebileceğini söyledi.

– Biz de her gün on mil yürürsek oraya rahatlıkla ulaşırız, diye devam etti sözlerine. Hemen yola çıkarsak iyi olur. En emniyetli yol orman yolu. Oradan gidersek daha iyi olur.

Dik hazırlık emrini verdi. Sonra Harris'e dönüp,

– Yolda Nigoro adında birisine rastladın mı, diye sordu. Harris anlamamazlıktan gelerek,

– ● da kim, diye karşılık verdi.

– Gemimizde aşçılık yapıyordu. Akşam ansızın kayboldu. Belki ona rastlamışsındır diye sordum.

– Hayır, rastlamadım. Ama ormanda kaybolmuş olabilir. Yolda rastlayabiliriz belki.

Harris böyle diyerek konuyu kapattı.

Yola çıkma zamanı gelmişti. Bayan Veldon oğluyla birlikte ata bindi. Epeyce yol aldılar. Dik endişelenmeye başladı.

Birinci gün iyi geçmişti ama diğer günlerde ne olacağı belli olmazdı. Hava kararınca kendilerine barınak aradılar. Bir mango ağacının altına yerleştiler. Yukarıdan bazı sesler gelmeye başladı. Bunlar yırtıcı papağanların sesleriydi. Dik, ateş ederek onları öldürmek istedi. Ancak Harris yerlerinin belli olmaması için buna engel oldu. Bu ıssız ormanlarda olabildiğince ses çıkarmadan ilerlemeleri gerekiyordu. Dik ateş yakmak istedi ama Harris buna da karşı çıktı.

Az sonra Herkül hariç herkes uyudu. Herkül nöbet tutmak zorundaydı.

Ertesi gün erkenden uyanıp doğuya doğru yol almaya başladılar. Ağaçlık bir bölgeden geçiyorlardı. Harris'e göre burası Pampalar bölgesiydi. Fakat Pampalar bu kadar ağaçlık bir bölge olamazdı.

Dik:

- Pampalar budur ağaçların bulunduğu bir bölgedir. Burası Pampalar olamaz, dedi.

Harris, Dik'i ikna etmek için açıklama yapmaya başladı.

- Ben buraları iyi tanıyorum Pampalar düzlük bir alandır ama burası öyle değil. Gerçek Pampalar kıtanın doğu bölümünde yer alır.

- Yoksa And Dağlarından mı geçeceğiz? Buralarda başımıza kötü şeyler gelebilir.

- Endişelenmenize gerek yok. Hiçbir şey olmayacak. Çiftliğe kazasız belasız ulaşacağız. Aradan beş gün geçmişti. Her şey yolundaydı.

Grup içinde konuşanlar sadece Dik ve Harris'ti. Diğerleri seslerini çıkarıyorlardı. Hepsisi de çok yorulmuştu. Küçük Jack bu tekdüze yolcuktan çok sıkılmıştı. Hemen hemen yüz mil yol almışlardı.

16 Nisan günü öğle yemeklerini yerken güçlü bir ılık sesi duyuldu. Bayan Veldon korkuyla yerinden fırladı. Dik, bunun bir yılan olduğunu düşünerek hemen silahına sarıldı.

Harris:

– Korkmayın, dedi. Bunlar antilop.

Çok hızlı bir şekilde geçtikleri için kimse onları fark edememişti. Aynı gün hızla koşan birkaç hayvan gördüler. Dik hayvanları vurmak için ateş etti ancak vuramadı. Bunları zürafa sanmıştı. Harris onu ateş etmemesi için tekrar uyardı.

Bayan Veldon, Dik’e,

– Bunlar zürafa değil, dedi.

Harris:

– Bayan Veldon haklı, diye karşılık verdi. Bunlar deve kuşuydu. Burada zürafa olmaz.

Dik buna inanmadı. Amerika’da deve kuşu olmadığını hatırladı. Bunu Harris’e söyledi. Harris hemen bir açıklama yaptı.

– Amerika’ya özgü deve kuşları vardır. Bunlara nandu denir. Bu gördüklerimiz de nanduydu. Bu hayvanlara yine rastlayabiliriz. Sakın ateş etmeyin. Burada olduğunuzu kimse anlamamalı.

Dik, tam olarak ikna olmamıştı.

Akşam olunca mola verdiler. Ertesigün tekrar yola koyuldular. Harris bir gün sonra çiftlikte olacaklarını, oraya vardıklarında çok iyi karşılanacaklarını söyledi.

Küçük Jack çok yorulmuştu. Hâlsizdi ve zaman zaman ateşi yükseliyordu.

Harris:

- Buranın havası çok iyidir. Ancak bahar aylarında sıtma hastalığı görülebilir, dedi.

Dik:

- Haklısın, diye karşılık verdi. Tabiatı her hastalığın çaresi vardır. Mesela buralarda kınakına ağaçlarının bol miktarda olması lazım ama etrafta hiç göremiyorum bunlardan. Gösterir misin bize?

- Ormanın içinde bu ağaçları tanımak çok zor. Bunları ancak yerliler yapraklarına bakarak tanırlar.

Bayan Veldon, Harris'ten kendisine bu ağaçları göstermesini istedi.

● gece yine mola verdiler. Havalar giderek ısınıyordu. Havaların ısınması sisin artması anlamına geliyordu. Bir süre sonra şiddetli yağmurlar başlayacaktı.

Bayan Veldon'un yorgunluktan canı çıkmak üzereydi. Oğlunun durumu da onu çok endişelendiriyordu. Bir an önce çiftliğe varmaları çok iyi olacaktı.

Harris'e göre bir gün sonra çiftlikte olmaları gerekiyordu. Ancak bir süredir suskun ve endişeli görünüyordu. Bu durum Dik'in gözünden kaçmadı.

Ertesigün tekrar yola çıktılar. Bir müddet sonra ormanın içine girdiler. Ormandaki otlar ezilmiş ağaçların dalları kırılmıştı. Sanki oradan filler geçmişti. Ama filler bu iklimin hayvanları değildi.

Dik Sand iyice kuşkulananmaya başlamıştı. Ancak kimse-

ye bir şey belli etmiyordu. Harris'in bir yalancı olduğunu düşünüyordu. Fakat neden böyle bir şey yaptığına anlam veremiyordu.

Geleceklerinden endişe duyuyor, kendisini gemidekinden daha fazla sorumlu hissediyordu. Gün boyunca bunları düşündü.

Artık en güçlüleri bile yürüyemez hâle gelmişti. Dik Sand sorumluluk duygusuyla direniyordu.

O sırada Tom yerde birşey fark etti. Eğilip aldı. Bu, sapı fil dışından olan bir hançerdi. Hançeri Dik'e gösterdi. ● da Harris'e dönerek,

– Bir hançer... Yerlilere ait olmalı, dedi.

Harris biraz şaşkın bir ifadeyle,

– Bilemiyorum. Açıkçası buraları pek tanımıyorum, dedi. Dik sinirlendi.

– Yoksa yanlış yoldan mı gidiyoruz, diye sordu.

– Kestirmeden geldiğimiz için yolumuzu şaşırmış olabiliriz. Ben önden gitsem iyi olacak, dedi.

Dik buna itiraz etti. Birbirlerinden ayrılmamaları gerektiğini söyledi. Aslında bu bir emirdi.

Harris:

– Yolu öğrenemezsem gece boyunca size nasıl kılavuzluk edeceğim, diye sordu.

– Yolumuza gündüz devam ederiz, diye karşılık verdi Dik.

Harris buna karşı çıkmadı. Geceyi geçirmek için bir yer

aralarken Tom ağaçların arasında birşey gördü. Dik Sand'i çağırıp ona da gösterdi. Bunlar parçalanmış insan organlarıydı. Dik, Tom'a gördüklerini kimseye söylememesini tembih etti. Harris biraz uzakta bekliyordu. Yüzü birden vahşileşmişti.

Dingo havlamaya başladı. Dik onu birtürlü sustu ramadı. Tom donup kalmıştı. Eski günler aklına gelmişti.

Geceyigeçirmek için başka bir yer buldular. Gökyüzünü aniden bulutlar kapladı ve şimşek çakmaya başladı.

Benedict amca dışında hiç kimse uyuyamıyordu. Bayan Veldon oğlunu kucağına almış uyutmaya çalışıyordu.

Gece yarısına doğru Tom "Aslan!.. Aslan!.." diye çığlık atmaya başladı. Dik, aniden fırladı ve bıçağını Harris'e doğru çekti. Ancak Harris çoktan kaybolmuştu.

Genç kaptan tuhaf duygular içindeydi. Burası Amerika değildi. Pusula onu yanıltmıştı. Gezgin yanlış yöne doğru gitmişti. Büyük Okyanus'tan geçerek Hint Okyanusu'na girmişti. Buradaki bitki örtüsünün Amerika'ya benzememesi bu yüzdendi. Burada filler ve zürafalar vardı. Yani bulundukları bölge Afrika'nın ekvator bölgesiydi.

Dik Sand'in aklı bunu almıyordu. Burada neden insanların öldürüyorlardı? Bunun arkasındaki güçler kimlerdi? Büyük devletler sömürgelerini idare edebilmek için bunlara izin veriyordu. On beşinci yüzyılda başlayan bu ticaret yasaklamalara rağmen devam ediyordu. İspanya ve Portekiz

köle almaya devam ediyordu. Brezilya'da da hâlâ kölelik sistemi vardı. İşkence altındaki bu zavallı kölelerin çoğu gönderildikleri yere varmadan ölüyorlardı. Ülkelerindeki topraklarını da hayvanlar istila ediyordu.

Dik Sand endişelenmekte haklıydı. Burada vahşi yaratıklar insanları parçalıyordu. Bilmedikleri bir bölgedeydiler. Etraf tehlikelerle doluydu. Kendi sorumluluğunda bir kadın, hasta bir çocuk ve en önemlisi de köle tüccarlarının göz dikeceklerizenci arkadaşları vardı. Burası köle tüccarlarının geçtiği Angola olabilirdi.

* * *

Ertesigün Nigoro ve Harris bir ağacın altında buluşmuş konuşuyorlardı. Nigoro, Harris'egörevini yerinegetirmediği için sitem ediyordu. Harris ise,

– Onları buraya kadar getirmem bile büyük başarı, dedi. Kaptanları şüphelenmeye başlamıştı. Beni soruyağmuruna tuttu.

Nigoro şöyle karşılık verdi:

– Kıyıda daha fazla uzaklaşmalarını sağlamalıydın. Bu şekilde elimizden kaçabilirler.

– Kaçmalarına imkân yok. Ayrıca elimden bu kadarı geldi. Biraz daha yanlarında kalsaydım alnıma bir kurşun yiyecektim.

– O Dik denen adamın hesabını bugün göreceğim. Bugün Dingo'nun da sonu olacak.

– Sana şunu söyleyeyim Nigoro, o gence dikkat et. Çok güçlü ve iyi bir nişancı. Ayrıca iki yıldır nerelerdeydin sen? Senin öldürüldüğünü düşünmeye başlamıştım.

Nigoro anlatmaya başladı:

– Afrika kıyılarında köleticareti yaparken Portekizlilere yakalandım. Beni bir manastıra hapsedtiler. Oradan kaçıp bir limanda gizlendim. Birkaç gün sonra, Yeni Zelanda'ya gidecek bir geminin ambarına gizlendim. Auckland Lima-nı'na gelinceye kadar da sesimi çıkarmadım.

Harris onun başına gelenleri merak ediyordu. Üst üste soru sormaya başladı. Nigoro her şey anlatacaktı. O sırada bazı sesler duydular. İki birden kulak kesildiler.

Harris:

– Bu akarsuyun sesi, dedi.

Sonra Nigoro anlatmaya devam etti:

– Limanda gemiden gizlice indim. Orada birkaç ay namuslu insanlar gibi çalıştım. ● sırada Gezgin adlı bir balina gemisi limana geldi. Kaptanının yanına çıkıp iş istedim. O da beni aşçı olarak işe aldı. İki gün sonra denize açıldık.

– Kaptan Afrika'ya gelmeyi düşünmüyormuş. Burada ne işleri var?

– Evet. Gezgin, Şili'ye devam edecekti. Bu şekilde Angola'ya gidebileceğimi düşündüm. Bir balina avı sırasında kaptanımız ve bütün mürettebat öldü. Gemide işi bilen sadece ben ve Dik Sand kalmıştık. Geminin yönetimini ele

geçirmeyi düşünüyordum. Fakat bana güvenmediler ve Dik'i kaptan yaptılar.

- Peki, gemi nasıl buralara kadar geldi?

- Bunu da ben planlamıştım.

Nigoro böyle söyleyerek neler yaptığını anlattı. Harris bütün bunların büyük bir şans olduğunu söyledi. Sonra Nigoro ona Alvez'in nasıl olduğunu sordu.

Harris:

- Alvez'in sağlığı iyi. Kazan'deki ticarethanesini işletmeye devam ediyor. Ancak işler kötü. Köle ticareti yapmak zorlaştı. İngilizler ve Portekizliler işimizi baltalıyorlar. Kölelerimizi Angola'nın güneyinden geçirebiliyoruz. Şimdi onları İspanyol sömürgelerine götürecek gemileri bekliyoruz. Peki, sen bu kafiye ne yapacaksın?

- Zencileri satacağım. Hepsi güçlü kuvvetli insanlar. Umarım bu işi kolaylıkla bitiririm.

- Hiç şüphelen olmasın! Şu anda on mil kadar uzakta bir kampta bekliyorlar. Bu işi oldu bil.

Nigoro bundan pek de emin olmadığını belli edercesine kafasını salladı. Hemen yola koyulmaya karar verdiler. Dik'ten önce harekete geçmeleri gerekiyordu.

Tam bu sırada bir havlama sesi duydular. Az sonra Dingo ağaçların arasından onlara bakıyordu. Nigoro birkaç el ateş ettikten sonra köpek, ağaçların arasında kayboldu.

Nigoro:

– İşini bitirdim, dedi.

Harris, bu köpeğin ona karşı neden bu kadar öfkeli olduğunu sorunca Nigoro kaçamak cevaplar verdi. Harris çok fazla üstüne gitmedi.

Sonra iki yoldaş onları bekleyen ortaklarına doğru yola çıktılar.

* * *

Genç kaptan şimdi adamlarıyla birlikte Afrika kıtasındaydılar. Bu kesindi. Dik, Horn Burnu'na ulaşmadıklarını anlayamadığı için kendisine kızıyordu.

Yollarını kaybetmelerinin tek sebebi pusulanın bozuk olmasıydı. Bundan daha başka açıklaması olamazdı. ● anda aklına Nigoro'nun pusulanın yanında olduğu gece geldi. Pusulanın bozulmasının ● geceyle bir ilgisi olabilir. Nigoro'nun denizcilikle ilgili ne kadar tecrübesi olduğunu bilmiyordu. Pusula üzerinde oyun oynamak için bu konularda biraz bilgili olmak gerekirdi.

Şu anda asıl gerçek onların Afrika'da oluşlarıydı. Harris türlü yalanlarla onları buraya kadar sürüklemişti. Nigoro'yla birbirlerini tanıdıkları kesindi. Bütün bunları önceden planlamış olmalıydılar. Amaçları zencileri satmak olmalıydı.

Bayan Veldon ve Jack'in durumu da düşündürüyordu onu. Ne olursa olsun onlar için ayakta kalması gerekiyordu.

Sabahın ilk ışıklarıyla gözlerini açtı. Onunla aynı anda Tom da uyanmıştı. Hemen Tom'un yanına gitti ve ona endi-

şelerini anlattı. Kimseye birşey söylemeyeceklerdi. Sadece Harris'in kaçtığını söylemekle yetineceklerdi.

– Merak etme kaptan! Biz her zaman senin yanında olacağız, dedi Tom.

Dik, bu güven veren sözlerin karşısında biraz rahatlamıştı. Tom'a planlarının ne olduğunu söyledi.

–Yapacağımız ilk şey sahile ulaşmak. Sonra da başımızza gelenleri Portekiz makamlarına bildirip kendimizi emniyete almalıyız.

Ancak sahile ulaşmaları çok zor görünüyordu. Nigoro ve arkadaşı büyük ihtimalle onların peşindeydiler.

Dingo, Nigoro'nun kokusunu almış olmalıydı ki yine huysuzluk yapmaya başlamıştı. En iyisi ırmak boyunca ilerlemektir. Böylece kendilerini vahşi hayvanlardan koruyabilirlerdi.

Biraz sonra diğerleri de uyandı. Dik, Bayan Veldon'u bir kenara çekip ona Harris'in kaçtığını ve niyetinin ne olduğunu söyledi.

Bayan Veldon bunlara anlam veremiyordu. Onun asıl endişesi, zavallı hasta yavrusu Jack'ti. Tom, Bayan Veldon'u teselli etmek istedi.

– Endişelenmeyin bayan! Kıyıya ulaştığımızda her şey yoluna girecek.

Fakat Bayan Veldon ümitsizdi. Genç kaptan herkese hazırlık emrini verdi. Silahların ve yiyeceklerin kontrol

edilip toparlanmasını istedi. Bir an önce yola çıkmaları gerekiyordu.

Bir süre sonra yola çıkmışlardı. Biraz ilerledikten sonra Dingo'nun yanlarında olmadığını fark ettiler. Dik, Herkül ve Bat onun Nigoro'nun izini sürdüğünü söylediler. Büyük ihtimalleyakınlarda biryerlerdeydi. Dingo sonunda mutlaka yanlarına gelecekti.

Sık ağaçların arasından yol almak epey yorucuydu. Bunaltıcı bir hava vardı. Yemek yemek için mola verdiler. Dik, Bayan Veldon'u iyi beslenmesi konusunda uyardı.

Yemekten sonra yollarına devam ettiler. Uzunzamandır su altında kalmış topraklardan geçiyorlardı. Etrafları uzun otlarla kaplıydı.

Güneş batarkengevşek topraklar bitmiş, kurubölgelere gelmişlerdi. Sıcaklık epeyce artmış, gök gürültüsü duyulmaya başlamıştı. Yağmur yağarsa hiç de iyi olmayacaktı. Çünkü etrafta barınabilecekleri bir yer yoktu. Dik devamlı olarak onları cesaretlendiriyordu.

Varacakları yere iki mil kala şiddetli bir yağmur başladı. Ardı ardına düşen yıldırımlar onları korkutuyordu. Tom, Dik'e,

- Bir an önce bir yerlere sığınmalıyız, dedi. Buralar bataklığa dönecek.

Biraz ileride şimşek ışığının aydınlattığı bir mağara gördüler. Dik herkese beklemesini söyledi. Gidip buranın

nasıl bir yer olduğuna bakacaktı. Dik Sand böyle diyerek karanlığın arasına daldı. Bir süre sonra sevinç içerisinde geri dönen Dik:

– Barınabileceğimiz bir yer buldum, dedi.

Burası dev karıncaların yuvasıydı. Benedict amca bunu öğrenince çok heyecanlandı. “Barınakları büyük olduğuna göre bunlar epeyce büyük karıncalar olmalılar. Büyük karıncalar da ancak Afrika’da yaşayabilir.” diye düşündü.

Herkes çok sevinçliydi. Dik’le beraber gidip bu güvenli barınağın içine girdiler. Şiddetli yağmurdan korunmak için böyle bir barınak bulduklarına şükrediyorlardı.

Benedict amca karıncaları inceliyor, kaç çeşit karınca olduğunu sayıyordu. Dik ona karıncalarla ilgili soru sorunca şöyle açıklama yaptı:

– Bunlar savaşçı karıncalar. Boyları parmak büyüklüğünde, çeneleri tıpkı bir kısıkaç gibi, kafaları gövdelerinden daha büyük... Bunlara sırafı deniliyor. Aynı zamanda böcekler sınıfının köpek balıkları olarak da biliniyorlar. Bunlar Afrika’nın orta ve güney kesimlerinde yaşıyorlar. Yerliler bu karıncaları yiyorlar. Galiba çok lezzetli etleri var.

Herkül buna çok şaşırdı.

– Peki, sen de yedin mi bu karıncalardan, diye sordu.

– Hayır ama burada mutlaka yiyeceğim.

Bu arada Tom söze karıştı:

– Ama biz Afrika’da değiliz ki!..

– Evet ama kitaplar bu hayvanların Afrika’da yaşadığını yazıyor. Gezgınlerburadakileri gözden kaçırmış olabilirler. Mesela ben Amerika’da çeçe sineğini de görmüştüm. Şimdi de bunları görmüş oldum.

Tom ve Dik böylece kendileri hariç kimsenin Afrika’da bulunduklarından haberdar olmadıklarını anladılar.

Bir süre sonra konuşmalar kesildi ve herkes uykuya daldı. Ancak Dik Sand uyumamıştı. Nigoro’yu düşünüyordu. Neden onu ilk gördüğü yerde öldürmemişti?

Sonra herkesin uyuduğunu düşünerek kendi kendine söylenmeye başladı. “İyi ki Bayan Veldon’un bu olanlardan haberi yok.” dedi.

O sırada omzunda bir el hissetti. Bu Bayan Veldon’un eliydi.

Dik’in kulağına sessizce,

– Her şeyi biliyorum, dedi.

Genç kaptan sesini çıkarmadı. Bayan Veldon’un her şeyi biliyor olması daha iyiydi. Böylece olacıklara hazırlıklı olurdu.

Sabah olunca dışarıya çıkıp etrafı kontrol edecekti. Sonra uykuya daldı. Biraz sonra sırtında hissettiği bir soğukluk sebebiyle uyandı. Barınakların içi su dolmuştu. Tom’u ve Herkül’ü uyandırdı. Bayan Veldon da uyandı. Ne olduğunu merak etti.

Dik, önemli bir şey olmadığını, nehrin taşmış olabilece-

ğini söyledi. Ancak hava deliğinin tıkanmış olabileceğinden endişeleniyordu. Dışarıya çıkıp ne olduğunu bakmak istedi. Tom buna izin vermedi ve kendi oğlu Bat'ı gönderdi. Eğer hava deliği kapanmışsa yeni bir pencere açacaktı.

Bat dışarıya çıkar çıkmaz suların içinde buldu kendisini. Hava boşluğu kapanmıştı. Şimdi bu karınca yuvasının içinde kapalı kalmışlardı.

Barınağın içigittikçe suyla dolmaktaydı. Nefes almaları daha da güçleşiyordu. Bir an önce buradan çıkmanın yolunu bulmaları gerekiyordu.

Dik Sand tüfeğiyle toprağı kazıp bir boşluk açtı. Ancak burası su seviyesinin altında kalıyordu. Burayı hemen kapattı. İçerideki oksijen iyice azalmıştı. İkinci bir deliğin açılması zorunlu olmuştu. Bir önceki delikten otuz santim daha yüksekte yeni bir boşluk açtı. Ancak bu delikten de içeriye su dolmaya başladı. Hemen burayı da tıkadılar.

Durum gittikçe kötüleşiyordu. Boşluk açsalar içerisi su dolacak ve boğularak öleceklerdi. Açmasalar havasızlıktan öleceklerdi. Genç kaptan durumu Bayan Veldon'a izah etti.

Bayan Veldon hemen yeni bir çıkış deliğinin açılmasını söyledi. ● sırada oksijenin bitmesiyle fener söndü. İçerisi kapkaranlık oldu. Dik, Herkül'ün omuzlarına çıkarak barınağın epeyce yüksek bir bölümünden delik açmaya başladı. Az sonra içeriye hava ve güneş ışığı dolmaya başladı. Burası yükselen suyun bulunduğu kısımdan daha yüksekti. Ölüm

tehlikesinden kurtulmuşlardı. Dik Sand kafasını yukarıya çıkarır çıkannaz tepesinin üzerinden geçen oklarla karşılaştı. Hemen kafasını içeriye çekti. Sonra gizlenerek dışarıyı kontrol etti. Irmağın kıyısında içi yerlilerle dolu kayıklar vardı.

Dik hemen arkadaşlarına silahlanmalarını söyledi. Herkes silahlarını alıp dışarıya çıktı. Sonra yerlilere ateş etmeye başladılar. Yerliler kıyıya yanaştılar. İkiisi Herkül'ün üzerine atladılar. Bir süre boğuştuktan sonra Herkül silahını değnek gibi kullanarak bu iki yerliden kurtuldu. Sonra da kaçımaya başladı. • kaçıp ormanın içine dalmıştı ancak Dik Sand ve diğerleri tutsak edilmişlerdi. Zincirlere vurulmuş bir vaziyette sürükleniyorlardı.

* * *

Dik Sand kara kara düşünüyordu. Yerliler tarafından kaçırılmasalardı şimdiye kadar çoktan kıyıya ulaşmış olacaktı. Böylece burada bulunan gemilere binip hayatlarını kurtarmış olacaktı. Ancak ne yazık ki tutsak edilmişlerdi.

Genç kaptan bulundukları yerin biraz ilerisinde bir tepe üzerinde bir kamp görüyordu. Bu kampta köletaciri Alvez'in adamları ve yakaladıkları yerliler bulunuyordu.

Dik ve arkadaşları da esir edilmiş silahları ellerinden alınmıştı. Zenciler ikişer ikişer sııklara bağlanmış tek sıra hâlinde yürütülüyorlardı. Dik Sand'e, zencilere yaptıkları gibi davranmıyorlardı. Çünkü • beyaz bir insandı. Ayrıca buraları iyi tanıyordu. Zincire vurulmuş arkadaşlarının yanına bir

şekilde yaklaşıp onlara kaçmaları için yardım etmeliydi. Uygun bir ortam aradı.

Zencilerle arasında elli adım mesafe kala kimseye belli etmeden onların yanına yaklaştı. Ancak askerler bunu fark etmişti. Hemen Dik'in üzerine atılıp onu uzaklaştırmaya çalıştılar. Dik Sand askerlere saldırıp onlardan birisinin tüfegini almak istedi. Ancak on iki kişiyle baş etmesi zor olduğu için direnmekten vazgeçti.

Tam öldürölmek üzereydi ki bir Arap araya girdi ve onu serbest bırakmalarını söyledi. Bu adamın adı İbni Hamis'ti. Harris bu adamlardan söz etmişti. Adam Dik'in öldürölmesini ancak kölelerle konuşmasının da engellenmesinin emredildiğini söyledi. Bu emri veren Nigoro ya da Harris olmalıydı.

Mola bitmişti. Kervan yeniden yola koyuldu. Esirler yüksek sesle şarkı söyleyerek ilerlemeye çalışıyorlardı. Bu onların bir gün öçlerini alacaklarının haykırışlarıydı.

Her gün sabah erkenden yola koyulan kervan öğle saatlerinde mola veriyordu. Ancak yorgunluktan canları çıkmış olan kölelerin yemek yemeye mecalleri olmadığı için karınları aç bir şekilde yola devam ediyorlardı.

Giderken yaklaşık yirmi tutsak halsizlikten düşüp bayıldı. Onlara aldırış eden olmadı. Vahşi hayvanlara yem olmaları için öylece düştükleri yere terk edildiler.

Koanza'dan Kazonnde'ye tam yüz elli mil yol vardı. Dik

Sand bu işkenceli yolculuk sırasında boş durmuyor, yolda yaşadıklarını kısa kısa notlar hâlinde bir kâğıda geçiriyordu. Bu notlardan bazıları şöyleydi:

"27 Nisan: Bir köyden geçiyorduk. Buradageniş tarlalar vardı. Tarlalara çeşit çeşit hububat ekilmişti. Bu köyden iki zenci esir edildi, direnen on beş yirmi kişi vahşice öldürüldü. Köylülerin bazıları da kaçmayı başardı. Biraz ileride bir nehrin kenarından geçerken tutsak edilmek istenen iki kadın nehre düştü ve timsahlara yem oldu."

"28 Nisan: Bir ormanın içinden geçiyorduk. Şiddetli bir yağmur vardı. O sırada kucağında küçük bir çocukla ilerlemeye çalışan Nan'i gördüm. Kırbaçlanan kollarından kan sızıyordu. Birden aklıma Herkül geldi. Acaba o şimdi neredeydi?"

"29-30 Nisan: Hava iyice soğumuştur. Bizimkilerden hiçbir haber yoktu. Bayan Velden ve Benedict amca kim bilir neredeydiler. Ya zavallı küçük Jack'in durumu nasıldı? Onları çok merak ediyordum."

"1-6 Mayıs: Belimize kadar sularla kaplı olan geniş ovalardan geçiyorduk. Her tarafımıza sülükler yapışıyor. Yarına kalmaz birçoğumuz ölebiliirdik. Ancak ben Bayan Velden ve küçük Jack için yaşamak zorundayım. Gece boyunca timsahların arasından geçmek zorunda kaldık. Aç timsahlar bizi yemek için üzerimize saldırıyorlardı. Yanımda bulunan bir kişi timsahlara yem oldu. Çığlıkları hâlâ kulağımda..."

"7-8 Mayıs: Kaç kişinin timsahlara yem olduğu sayıldı; tam yirmi kişi. Bizimkileri tek tek aradım. Çok şükür ki hepsi yaşıyordu. Yirmi dört saat yürüdükten sonrakaraya, sulak yerlerin bitimine gelmiştik. Bir şeyler yemek için mola verdik. Tutsaklardan bazıları bir daha kalkamamak üzere yere yığılmışlardı. Ben Bayan Velden ve Jack'i düşünüyordum. Acaba onlar da buradan geçmişler miydi?"

"9 Mayıs: Bugün güneş doğarken tekrar yola koyulduk. Kölelerin hâli içimisiızlatıyordu. Her şeye rağmen yürümek zorundaydılar. Bir ara Nan'ı gördüm. Zincirlere bağlıydı ve zar zar yürüyordu. Beni tanıyamadı. Çünkü ben de onlar gibi tanınmayacak durumdaydım. Yanına yaklaştım ve ne durumda olduğunu sordum. Ölmek üzere olduğunu söyledi. Dayanması için cesaretlendirmeye çalıştım. "Dayanmalısın!" dedim. ● sırada bir el koluma yapışıp beni geri çekti. Nan'a da bir kırbaç vurdu. Ben bunu yapan askere saldırıma kalkıştım. Ancak kervanın başı olan Arap beni tutup ön tarafa götürdü. Sonumun ne olacağını merak ediyorum şimdi."

"10 Mayıs: Esir toplamak için yakılan iki köyün yakından geçtik. Yanan insanların cesetleri ağaçlara asılmıştı. Bu köylerden yakalayabildikleri sadece on iki kişiydi ancak bunun için iki yüz insan ölmüştü.

Akşam saatlerinde mola verdik. Ay olmadığı için hava çok karanlıktı. Etraftan vahşi hayvan sesleri duyuluyordu. Bir damla uyku yoktu gözümde. ● sırada karşıdaki küçük

otların kıpırdadığını gördüm. Sonra da karanlıkta parlayan iki göz. Aman Allah'ım! Bu Dingo'ydu. Nasıl da bulmuştu beni? Havlayarak yanıma koştı ve ellerimi yalamaya başladı. Ben de onu okşamaya başladım. Aniden tasmaındaki bir kumaşa gözüm ilişti. Onu elime aldığımda bunun bir pusula olduğunu fark ettim. Ancak karanlıkta ne yazdığını okumam mümkün değildi.

Sabırsızlıkla sabah olmasını bekledim. Dingo ise görevini yerine getirmiş olmasının verdiği rahatlıkla yanımdan uzaklaştı.

Sabahın ilk ışıklarıyla, kimseye sezdirmeden pusulaya okunmaya çalıştım. Herkül'den geliyordu ve şunlar yazılıydı: "Bayan Veldon, oğlu ve Benedict amcaı; Harris ile Nigoro bir kıtan eşliğinde götürüyorlar. Onlarla görüşemedim. Sürekli sizleri düşünüyor, kurtulmanız için çareler arıyorum."

Bayan Veldon'dan haber alabildiğim için çok mutluyum. Büyük ihtimalle onlar da Kazon'de'ye götürülüyorlar.

Bu adamların amacı ne olabilir? Her şeye rağmen güzel bir haberdi bu. Çünkü onları yakında görebileceğim anlamına geliyordu."

"11-15 Mayıs: Yaklaşık on gün daha yürüyecek olmamıza rağmen esirler sürünerek yürüyorlar. Yollarda ceset bıraka bıraka ilerliyoruz."

Acaba Herkül, Dingo'yla yeni bir haber gönderir miydi? Belki de bunu yapmaya imkân bulamıyordu."

* * *

26 Mayıs'ı öğle saatlerinde Kazonde'ye varıldığında silahlar patlıyor, tamtamlar çalınıyordu. Onlarca kölenin telef olmasına karşılık iki yüz esir sağ kalmıştı. Bu esirler, uygar insanların ahır olarak kullandıkları külibelere kapatılacaklardı. Oradakilerle beraber sayıları bin yedi yüzü bulan köleler iki gün sonra Kazonde pazarında satılacaklardı.

Tom ve arkadaşları da bu esirlerin arasındaydı. Boyunlarına takılı olan ağır boyunduruklardan kurtulmuşlardı. Tom oğlunun boynuna sarıldı. Konuşacak hâlde değillerdi. Bat, Acteon ve Austin güçlü kuvvetli gençler oldukları için bunca ezyete dayanabilmişlerdi. Tom için durum daha da kötüydü. İyice zayıflamış, güçten düşmüştü.

Dik Sand bir nöbetçi eşliğinde meydanın ortasında beklemekteydi. Bayan Veldon, Jack ve Benedict amcanın orada olması gerektiğini düşünüyordu. Herkül yanılmış olamazdı. Ancak onları henüz görememişti. Nigoro ve Harris de görünürde yoklardı. ● sırada borular çalmaya başladı. Dik merakla ayağa fırladı. Kalabalık "Alvez!.. Alvez!.." diye bağılıyordu. Nihayet bu zavallı zencilerin kaderini elinde tutan adamı görecekti. Adamları Nigoro ve Harris de mutlaka onun yanındaydılar. Dik öfkeden kıpkırmızı kesildi.

Az sonra bir kitan içinde köle taciri Jose Antonio Alvez göründü. Yanında da eski bir binbaşının oğlu olan Koimbra vardı.

Zencileri esir etmek için baskınlar yapan bu adamdı. Ancak Nigoro ve Harris'i ortalarda göremeyen Dik, Bayan Veldon için endişelenmeye başlamıştı. O sırada itilip kakılarak Alvez'in karşısına getirildi. Belli ki Alvez onu tanıyordu.

Bozuk bir İngilizce ile,

– Seni küçük Amerikalı, dedi.

Dik Sand çok sinirlenmişti.

– Evet, Amerikalıyım, dedi. Benden ve arkadaşlarımdan ne istediğinizi sorabilir miyim?

Alvez onu duymazlıktan geldive Dik için söylediği sözleri tekrarladı. Dik tekrar aynı soruyu sordu. Alvez oralı bile olmadı. Sonra İbni Hamis'e dönüp bir şeyler söyledi. Büyük ihtimalle Dik ve arkadaşları hakkında konuşuyorlardı.

Dik arkadaşlarına dönüp Herkül'ün kendisine gönderdiği mesajdan söz etti. Onlara sabırlı olmalarını ve her an harekete hazır olmalarını söyledi.

●Sırada Tom,Nan'ın nerede olduğunu sordu. Dik üzgün bir şekilde cevap verdi:

– Nan yolda dayanamayıp öldü. Ama bunun son olmasını umuyorum.

Aradan bir süre geçtikten sonra tuhaf bir şey oldu. Dik, birisinin omzuna elini koyduğunu hissetti. Bu Harris'ti. Dik'e,

– Ne güzel bir rastlantı, dedi. Seni yeniden görmek ne kadar güzel!

Genç kaptan Harris'in üzerine yürüdü.

Öfkeyle,

– Bayan Velden nerede, diye bağırdı.

Harris korkuyla,

– Çocuğunun acısına dayanamadı, dedi.

Genç kaptan heyecanlanarak,

– Jack öldü mü yoksa, diye sordu.

– Zavallı çocuk bu yolculuğa nasıl dayanabilirdi?

Dik’in öfke ve intikam duygusuyla gözü dönmüştü. Hemen Harris’in üzerine atladı, belindeki hançer çekip kalbine sapladı. Hançer Harris’in kalbini parçalamıştı. ● anda yere yıkıldı ve öldü.

Dik ● kadar ani hareket etmişti ki Harris’i onun elinden kurtarmaya kimsenin vakti olmadı. ●aydan hemen sonra birkaç yerli genç kaptana saldırdı. Ancak Nigoro onlara engel oldu. Alvez ve Koimbra’ya acele etmemelerini söyledi.

Dik’i zincirlere vurup stırıklediler ve onları penceresi olmayan bir barakaya hapsettiler. Burası ölüm hücresiydi. Nigoro onu kurtarmıştı ama aklında şeytanca fikirler vardı. Ancak genç kaptan yine de üzgün değildi. Çünkü sevdiği insanların öcünü almıştı.

Birkaç gün sonra Kazonde’nin meydanında bir pazar kuruldu. Yerlilerin hepsi buraya toplandı. Onlar için bayramgünüydü bugün. Öğleden sonra Alvez’in emriyle bütün köleler pazar meydanına getirildi. Köleler onları satın almak isteyen bir yığın insanın karşısına dikildiler. Tom

ve arkadaşları da bu kölelerin arasındaydı. Birbirlerinden ayrılmamak için dua ediyorlardı.

Herkül henüz ortalıkta görünmemişti. Dik'e gönderdiği pusuladan sonra ne ona ne de Dingo'ya rastlayan olmuştu.

Tom ve arkadaşlarının istediği olmuştu. Bu Amerikalı dört zenciye bir Arap tüccar satın almıştı. Sonra onları bir barakaya kapattırdı. Onlara iyi bakıp yüksek bir fiyata satmayı düşünüyorlardı.

Biraz sonra Kral Muani Lumpa, eski bir tahtirevanla pazar yerinin ortasına kadar getirildi. Aslında henüz elli yaşlarında olan kral seksen yaşındaymış gibi görünüyordu. Kendisini tanrı sanıyor, ona karşı gelenleri anında öldürtüyordu. Alvez ona yıllardır içki sunuyordu. Kral bu yüzden alkolik olmuştu.

Kralın heryaştan ve değişik milletlerden bir sürü karısı vardı. Onları da pazarda dolaşmaları için yanında getirmişti. Kraliçenin arkasından kralın kız kardeşi ve akrabaları, onların arkasından da komutanlar, büyücüler ve diğer görevliler geliyorlardı.

Askerler yerlere eğilip kralı selamladılar. Alvez ve Nigoro da selamladı ve Alvez krala tütün sundu. Sonra Koimbra, İbni Hamis ve diğer köle tacirleri de krala saygı gösterisinde bulundu.

Kral bir ara çok süssadığını söyledi. ● sırada Nigoro, Alvez'e bir şey işaret etti.

Alvez'in onayını alınca kralın sözünü keserek,

– Bir damla içkiye karşılık bir damla beyaz kanı, diye bağırdı.

Kral buna karşılık olarak,

– Aramızda öldürülecek beyaz insan var mı ki, diye sordu.

Bu kişi Alvez'in adamlarından birisini öldürdüğü için öç alınması gereken bir beyazdı. Kral onlara bir öldürme biçimi önerdi.

– Bu beyaz insanı Yukarı Zaire'ye, Masango kralının yanına gönderin. Orada paramparça edilsin. Ausalar insan etinin lezzetini henüz unutmadılar.

Alvez ve Nigoro kralın bu teklifini uygun bulmadılar. Arkadaşlarını burada öldürdüğü için onun da aynı yerde ölmesi gerektiğini savundular. Kral nasıl istiyorlarsa öyle yapmalarını söyledi. Ancak karşılığında da içkinin en iyisini istedi. Alvez kabul etti.

Bu akşam alevli içkiler içilecek ve işkenceler yapılacaktı. Akşam olunca içi fişılarcak alkol dolu olan bir kazan getirildi ortaya. Alvezkralın yanına giderek ona alkolü ateşlemesi için bir meşale verdi. Kral Muani Lumpa alkolü hemen ateşledi. Sonra Alvez'in elindeki kepçeyi alarak alkol dolu kazana daldırdı. Ağzına götürür götürmez de korkunç derecede bir çığlık attı. Birdenbire her yanını alevler sarmıştı. Onu kurtarmaya koşan adamları da yanmaya başladılar. Herkes

korkup kaçışmaya başladı. Koimbra ortadan kaybolmuştu. Alvez ve Nigoro ise ne yapacaklarını bilemiyorlardı.

Kral ve adamları kısa süre içinde yanarak kül oldular.

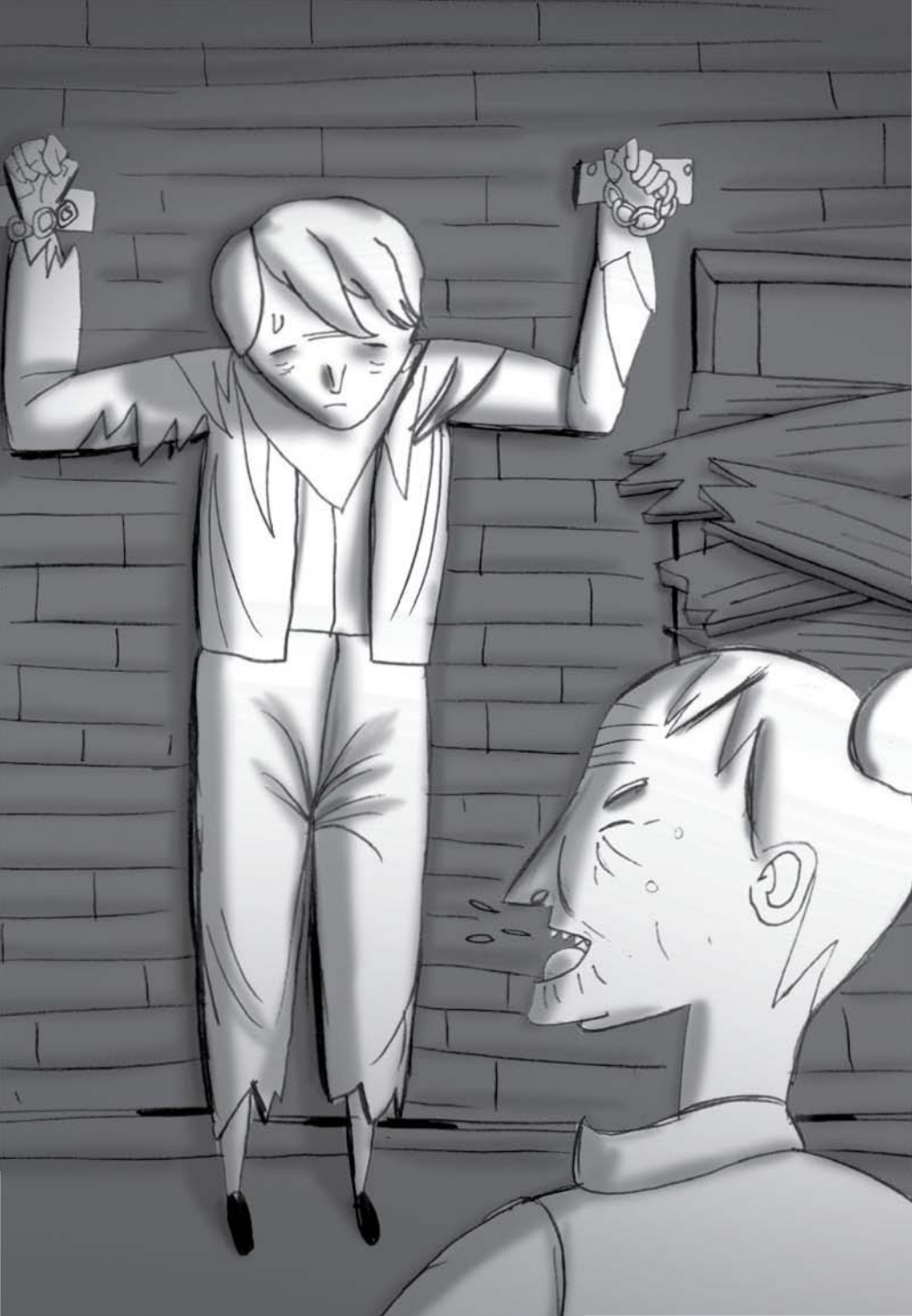
* * *

Kralın ölümünden bir gün sonra Kazon'de kenti farklı bir havaya bürünmüştü. Yerliler kulübelerinden çıkmıyorlardı. Tanrıları saydıkları kral yanarak ölmüştü. Alvez, yerlilerin bu ölümden kendisini sorumlu tutacaklarını düşünerek evine kapanmıştı.

Nigoro'nun aklına bir fikir geldi. Kralın ölümünün doğüstü bir şey olduğunu, küllerinin ve dumanının kutsal sayılacağını yerliler söylemeye karar verdiler. Bu görevi Alvez yerine getirdi.

Sıra kralı büyük bir törenle gömmeye gelmişti. Cenaze için hazırlıklar başladı. Önce Koanga Nehri kurutulacak oraya mezar kazılacak, kral buraya gömüldükten sonra nehrin suyu yine aynı yataktan akıtılmaya başlanacaktı.

Bu törende ayrıca birkaç kişinin de kurban verilmesi gerekiyordu. Nigoro bunlardan birinin Dik olmasına karar verdi ve onunla konuşmaya gitti. Dik'in kulübesine vardığında onun hâlsiz olduğunu gördü. Ona kendisini selamlamaya geldiğini söyledi. Genç kaptan hiçbir şey söylemedi. Nigoro onu konuşturmak için birkaç şey daha söyledi ama Dik'ten ses çıkmıyordu. Böyle olunca Nigoro iyice sinirlendi ve öfkeyle bağırdı,

- Artık senin kumandanın benim ve hayatın benim elimde!

- Bir gün cezayı çekeceksin, diye karşılık verdi Dik Sand. Herkül ve Dingo birgün senin hakkından gelecekler!

Nigoro bu sözlere alaylı bir şekilde karşılık verdi:

- Onlardan yardım ummasan iyi olur! Çünkü Herkül şu anda çoktan aslanlara yem olmuştur. Dingo'yu da ben öldürmüştüm zaten. Gezgin gemisinden hiç kimse sağ kalmayacak.

- Çok yakında senin de yok olacağın gibi, dedi Dik.

Nigoro çok öfkelenmişti. Genç kaptanın üzerine atlayıp onu oracıkta boğmak istedi ama bunu yapamadı. Çünkü onun için hazırladığı işkence töreni daha heyecanlı olacaktı. Bu yüzden arkasına döndü, nöbetçiye bir şeyler söyleyip çekip gitti.

Nigoro'nun bu sözleri Dik'i iyice yütreklendirmişti. Dinlenmek için biraz uyumaya karar verdi. İki saat uyuduktan sonra dinç bir şekilde kalktı. Sıra kulağına dışarıdan bazı sesler geldi. Sanki birileri toprağı kazıyordu. Bunun Herkül olacağını düşündü. Nöbetçilerin uyuduğunu görünce sessizce ona seslendi ancak Herkül'ün yerine bir havlama sesi duydu. Bu sefer Dingo'nun geldiğini sandı. Bu sese başka köpeklerin sesi de karışınca bunun Dingo olmadığını anladı ve sessizce beklemeye başladı.

* * *

Mezarcılar bütün gün kralın mezarını kazmışlardı.

Tören alayı akşama doğru mezarın başına geldi. Kralın cesedinin arkasından Kraliçe Mauna geliyordu. Meşaleler mezarın etrafını aydınlatıyordu. Mezarın içine dizilmiş olan kurbanlar zincirlere bağlanmış işkenceyle kıvranıyorlardı. Bunlar kral gömüldükten sonra nehrin suları altında kalacaklardı.

Bu tutsaklar arasında Dik Sand da vardı. O da kazığa bağlanmış, umutsuz bir şekilde ölümü bekliyordu.

Kraliçe Mauna'nın emri ile kralın dördüncü eşi cellat tarafından öldürüldü ve kanı mezarın içerisine akıtıldı. Bununla birlikte elli tutsağın da kanı akıtıldı. Sonra da yine kraliçenin işareti ile nehrin önündeki set kaldırıldı ve su dere yatağına doğru akmaya başladı.

* * *

Bayan Veldon ve oğlunun öldüğü haberi doğru değildi. Onlar Kazonnde'de bir kulübede yaşıyorlardı. Benedict amca da onların yanında başka bir kulübedeydi. Bayan Veldon kaçmayı planlıyordu ama önce Nigoro'nun planının ne olduğunu öğrenmesi gerekiyordu.

Cenaze töreninden üç gün sonra Nigoro, Bayan Veldon'un yanına geldi. Bayan Veldon yalnızdı. Ona Tom ile oğlunun arkadaşlarıyla birlikte köle pazarında satıldığını, yaşlı Nan'ın da yolda öldüğünü söyledi. Ayrıca Dik Sand'ın de Harris'i öldürdüğü için hayatına son verildiğini söyledi.

Sonra da Bayan Veldon'a anlamlı bir şekilde bakarak hayatının kendi elinde olduğunu anlatmaya çalıştı.

Bayan Veldon hiçbir şey söylemiyordu.

– Şimdi seni, oğlunu ve Benedict amca'yı satacağım, dedi Nigoro.

Bayan Veldon:

– Bizi satamazsın! Biz beyaz insanlarız, diye çıkıştı.

– Artık beyazlar da satılıyor. Parayı kim verirse o alır sizi. Üstelik sizi satacağım kişi kocanız James Veldon.

Bayan Veldon öfkeyle sordu:

– Bunu ne zaman yapacaksın?

– En kısızamanda kocanızı görmek için San Francisco'ya gideceğim. Herhâlde kocanız sizi satın almak için yüz bin doları gözden çıkaracaktır. Eğer ona bir mektup yazarsanız bunu ona seve seve ulaştırırım.

– Bunu asla yapmayacağım!

– Siz bilirsiniz Bayan Veldon. Size düştüğünüz için sekiz gün süre veriyorum.

Nigoro böyle söyleyerek kulübeden çıktı. Bayan Veldon, onun çıkarıcının biri olduğunu bildiği için asla güvenmiyordu.

Kocasını buraya gelmeden bir an önce kaçmanın bir yolunu bulmalıydı. Aynı zamanda Nigoro'nun oğluna zarar vermesinden de çok korkuyordu. O sırada küçük Jack içeriye girdi. Annesinin üzgün olduğunu görünce onu soru yağmuruna tuttu. Babasının nerde olduğunu, Tom ve Benedict

amcayla bir daha ne zaman karşılaşacaklarını merak ediyordu. Bayan Veldon bu soruların hiçbirine cevap veremedi.

Bayan Veldon'un bir kurtuluş ümidi daha vardı. Eğer Doktor Livingstone incelemeleri sırasında Afrika'nın bu bölümüne geldiyse ondan yardım isteyebilirdi. Ancak bir süre sonra acı haber duyuldu. Doktor ölmüştü. Bayan Veldon çok üzüldü.

Nigoro yine kulübesine gelmişti. Kocasından alacağı fidye konusunda kararlıydı. Bayan Veldon, Nigoro'nun teklifini kabul ettiğini ve kocasının buraya kadar gelmesine gerek olmadığını söyledi. Nigoro için de uygun olduğu için kabul etti.

Nigoro, Angola'nın güneyindeki küçük bir bölgede bulunan Bay Veldon'u getirecek, Alvez de Bayan Veldon ve yanında bulunanları onların yanına götürecekti. Anlaşmaya varıldıktan sonra Bayan Veldon kocasına mektup yazdı ve bunu Nigoro'ya verdi. Böylece Nigoro yanındaki birkaç zenciyle yola koyuldu.

Bayan Veldon ve yanındakiler bir süre daha burada kalacaklardı.

Bütün gün böceklerin peşinde koşan Benedict amcanın keyfiyerindeydi. Bir ara burnunun ucuna konan bir böceğin peşine takılınca kendisini kulübenin dışında buldu. Böceği takip etmeye kalkışınca kentin kuzeyindeki ormanlara kadar gelmişti.

Böceğin kaçıışı, Benedict amcanın onu takip edişinin sonu gelecek gibi değıildi. Benedict amca o kadar kendinden geçmiş bir vaziyetteydi ki Alvez'in kampının dışına çıktığının ve böylece özgürlüğüne kavuştuğunun farkında bile değıildi.

Bu arada Bayan Veldon her yerde Benedict amcaıı aradı. Onu Alvez'in adamlarının bir yerlere götürdüğüünü sandı. Ancak Alvez'in de telaşla Benedict'i aradığını görünce yanıldığını anladı.

Alvez de Benedict amcaıı uzun süre arattıktan sonra onun kaybolduğıuna artık inanmıştı.

* * *

Bölgede uzun süreden beri havalar kötü gidiyordu. Durmadan yağın yağmurlar yüzünden ekili alanlar sular altında kalmıştı. Giderek açlık baş göstermişti.

Felaketin önüne kraliçe de geçemiyordu. Sürekli yağın yağmurların azalması veya durması için büyüücülere danışmayı düşündüler.

● civarın bütün büyüücüleri kötü ruhları bölgeden kovmak için saçma sapan şeyler yaptılar. Fakat bunların hiçbir işe yaramadı. Yağmur yağmaya devam etti.

Bunun üzerine kraliçe, Kazonnde'nin kuzeyinde yaşayan meşhur bir büyüücüyı getirtmeyi düşündü. Hemen haber gönderildi ve büyüücü çağıldı.

Sonunda beklenen gün geldi. Meşhur büyüücü Kazonnde sokaklarında göründü. Dev yapılı, genç bir büyüücüydü... Bir

süre sokaklarda gezindikten sonra kraliçenin kulübesine doğru yürümeye başlamıştı.

Felaketin şaşkınlığı içinde bulunan yerli kalabalığı, onu sokaklarda adım adım takip ediyordu. Bu büyücünün bir özelliği de dilsiz gibi hiç konuşmamasıydı. Düşüncelerini işaretlerle anlatıyordu.

Büyücü kraliçenin evinin önüne geldiğinde kollarını havaya kaldırarak garip işaretler yaptı. Kraliçe bu işaretlerin etkisi altında kalmıştı. İrileşen gözleriyle büyücünün hareketlerini takip ediyor, aynı hareketleri farkında olmadan tekrarlıyordu.

Bu arada gökyüzünde hafif bir açılma oldu. Güneş, bir an yüzünü gösterdi. Bu, büyücünün kabiliyetlerine en güzel örnekti.

Etkisi müthiş oldu. O güne kadar hiçbir büyücü, güneşin görünmesini sağlayamamıştı.

Bu sırada büyücü başkagarip işaretler yapmaya başladı. Bunun anlamı, tanrılar kurban istiyordu. Bir süre sonra büyücü parmağını kasabanın sonuna doğru uzatarak korkunç bir işaret yaptı. Yüzünde itiraz kabul etmeyen bir ifade vardı. Kurban etmek için Bayan Veldon'u ve Jack'i istiyordu.

Kraliçe muhafızlarına işaret yaptı. Az sonra muhafızlar Bayan Veldon'u ve Jack'i yakalamış olarak geri döndüler. Büyücünün önünde yere kapanarak beyaz esirleri teslim ettiler.

Bayan Veldon oğluna sarılmış korkuyla olacakları bekliyordu. Büyücü onlara yaklaşıncı hemen küçük Jack'i kucağına aldı Bayan Veldon'u da kolundan tutarak çekmeye başladı. Sonra hızla ormana daldılar.

Büyücü, Bayan Veldon'u ve oğlunu kuzeye doğru akan bir ırmağın yanına getirdi. Sonra onları burada duran bir kayığa bindirdi. Ardından da şöyle dedi:

- Size Bayan Veldon'u ve küçük Jack'i getirdim kaptanım!

Bunu söyleyen kişi büyücü kılığınagirmiş olan Herkül, kaptanım diye hitap ettiği kişi de Dik Sand'in ta kendisiydi.

Herkül, Bayan Veldon'u ve oğlunu kurtarmak için büyücü kılığına girmişti. Onların nerede olduğunu söyleyen de birkaç gün önce bir böceğin arkasına takılıp yolunu kaybeden ve sonra Herkül'e rastlayan Benedict amcadan başkası değildi.

Bayan Veldon büyük bir şaşkınlık içindeydi. Hemen Dik'in boynuna sarıldı. Neler olup bittiğini merak ediyordu. Genç kaptana neler olup bittiğini sordu. O da başından geçenleri bir bir anlattı.

Yaşadığı en önemli olay da Herkül'ün kendisini nehrin azgın sularından kurtarıştıydı.

Bu olayı Herkül şöyle anlattı:

- Kralın külleri nehre serpilip nehrin suları yeniden akıtılınca Dik'in bağlı olduğu kazık suyun şiddetiyle yerinden

çıkmiş. Sular onu sürükleyerek bir kıyıya getirmiş. Ben de onu bu kıyıda buldum. Çok şükür ki hâlâ yaşıyordu.

Bayan Veldon başlarına daha kötü şeyler gelmesinden korkarak,

– Acaba Alvez’in konutunda kalmamız daha mı doğru olurdu, diye sordu.

Dik buna itiraz etti:

– Bu kesinlikle doğru olmazdı, dedi. Acele edip bir an önce kıyıya ulaşmalıyız. Orada Portekizliler bize yardımcı olacaklar. Sonra Herkül de kayığa bindi ve hızla ilerlemeye başladılar. Dümende Herkül duruyor, Dik Sand değözcülük yapıyordu. ● sıra da aniden durdular. Irmağın bu bölümünde yapaybirbaraj oluşmuştu. Genç kaptan Herkül’e burayı yıkmasını söyledi. Herkül nehrin önündeki seti yıkmak için iki saat uğraştı. Sonra yollarına devam ettiler.

Bir haftadır nehir üzerindeydiler. Bir ara nehrin küçük bir göle dönüştüğü bölgeden geçerken evler gördüler. Burada birileri yaşıyordu. Kimseye görünmeden oradan uzaklaşmayı başardılar.

Bir süre sonra yiyecekleri tükendive açlık tehlikesi baş gösterdi. Bir yerde durup kıyıya çıktılar veyiyecek bir şeyler aradılar. Benedict amca yılların tecrübesiyle bir petek buldu. Sonra bir ateş yakarak arıları uzaklaştırdı.

O gün balla karınlarını doyurmuşlardı. Ardından kayığa binerek yollarına devam ettiler.

Bir süre sonra yön değiştiren nehir uçsuz bucaksız bir su kütlesinin önüne gelmişti. Herkesi bir unut kapladı. Küçük Jack:

– Denize geldik, diye bağırdı.

Oysa burası deniz değildi.

Dik Sand:

– Burası Zaire Nehri, dedi. Bu nehrin denize döküldüğü yerde Portekiz kasabaları var.

Üç dört gün daha yol aldıktan sonra su sesinin şiddetlendiğini fark ettiler. Herkül bu sefer kesinlikle denize yaklaştıklarını, bu sesin de dalgaların sesi olduğunu söyledi.

Dik:

– Acele karar vermeyelim. Ne olduğunu gün ağarınca anlarız, dedi.

Sabah olunca genç kaptan etrafına bakındı. Yarım mil ötede bir bulut tabakası gördü. Biraz daha yaklaşıncı burada bir çağlayan olduğunu fark etti. Buluta benzeyen şey ise çağlayandan fişkıran su damlacıklarıydı.

Kaptan bağırp herkesi uyandırdı. Biraz daha geç kalsalar çağlayandan aşağıya yuvarlanacaklardı. Hemen kıyıya çıktılar. Bundan sonra yollarına yürüyerek devam etmek zorundaydılar.

Dingo aceleyle Jack'in kollarından sıyrılıp ormanın içine daldı ve gözden kayboldu. Diğerleri de onun arkasından gittiler. Birkaç metre sonra Dingo'ya rastladılar. Akıllı köpek

burnunu yere dayamış iz sürüyordu. Aniden başını kaldırıp havlamaya başladı. Sonra önemli bir şey bulunduğunu ifade edercesine oradakilerin kendisini takip etmelerini istedi. Herkes onun peşinden gitti. Dingo bir kulübenin önünde durdu ve havlamaya başladı. Dik, içeride birilerinin olduğunu düşünerek seslendi ama cevap veren olmadı. Sonra hep birlikte içeriye girdiler. Burada birisi öldürülmüş olmalı ki yerde kemikler vardı.

Genç kaptanın gözüne yerde duran bir kütük ilişti. Kütüğün üzerinde "S.V." yazılıydı. Bu çok ilginçti çünkü aynı yazı Dingo'nun tasmasında da vardı.

Genç kaptan bir köşede duran paslanmış bir kutu buldu. Kutuyu açtı. İçinde 3 Aralık 1871 tarihli bir not vardı. Notu yazan kişi Nigoro tarafından soyulduktan sonra yaralandığını ve Dingo'nun kurtarılmasını istiyordu.

Bu not her şeyi ortaya koyuyordu. Burada öldürülen kişi Afrika'da inceleme gezisine çıkmış olan Samuel Vernon'a aitti.

Dik ve Herkül kemikleri gömmek için yerden aldılar. O sırada Dingo dışarıdaydı ve yeniden havlamaya başladı.

Dışarıya çıktıklarında çok garip bir şeyle karşılaştılar. Dingo yerde yatan Nigoro'yu boğazlıyordu. Meğerse Nigoro, Gezgin'den aldığı paraları buraya saklamış ve onları almak için geri gelmişti.

Nigoro birden bıçağını çekti ve Dingo'ya sapladı. Bunu

gören Herkül dayanamayıp onun üzerine atladı. Biraz mücadele ettikten sonra onu öldürdü. Artık Nigoro diye birisi yoktu ve onun kirli oyunları da olmayacaktı.

Yerde yatan Dingo da biraz can çekiştikten sonra sahibinin öldürüldüğü yerde can verdi.

Dik, arkadaşlarına buradan bir an önce uzaklaşmaları gerektiğini söyledi. Çünkü Nigoro'nun burada olduğunu bilen adamları birazdan gelebilirlerdi. Ne tarafa kaçacaklarını bilemiyorlardı.

Bayan Veldon karşı kıyıya geçmenin iyi olacağını söyledi. Burası daha güvenli görünüyordu.

Kayığa binip karşı kıyıya geçmeye çalışırken yamyamların başka bir kayıkla kendilerini takip ettiklerini fark ettiler.

Dik hemen harekete geçti. Arkadaşlarını kıyıya çıkarıp yamyamlarla kendisi mücadele edecekti. Diğerlerinin kurtulması için gerekirse kendi canını feda etmesi gerektiğine inanıyordu.

Önce ateş ederek küreklerini suya düşürdü. Sonra kıyıya çıkmalarına engel olmak için korkusuzca üzerlerine atıldı. Kayığın içinde kıyasıya bir mücadele başlamıştı. Bu arada kürekler olmadığı için kayık akıntıya kapılmıştı. Giderek şelaleye doğru yaklaştıklarını fark edince korkuya kapıldılar. Tam çağlayandan aşağıya düşecekleri sırada hepsi birden suya atladı. Yerlilerden hiçbirisi canını kurtaramadı.

Soğukkanlılığını yitirmeyen Dik ters dönmüş olan kayı-

ğa tutunarak kurtulmaya çalıştı. Sularla bir süre mücadele ettikten sonra kıyıya çıkmayı başardı.

Kıyıda bekleyen Bayan Veldon ve diğerleri ona doğru koşmaya başladılar. Dik'in kurtulmasına çok sevinmişlerdi.

* * *

Birkaç gün sonra Emboma'ya giden bir kervana rastladılar ve bu kervana katıldılar. Emboma, Kongo Irmağı'nın denize döküldüğü yerdirdi. Kervan, fil dişi ticareti yapan taccirlerin bulunduğu kervandı. Dik ve arkadaşlarına çok iyi davrandılar.

On beş gün sonra Emboma'ya ulaştılar. Oradan Panama'ya giden bir vapura binerek Amerika kıtasına ayak bastılar. Hemen Bay James Veldon'a telgraf çektiler ve vakit kaybetmeden bir trene binip California'ya gittiler.

Kurtuldukları için mutluydular ancak bir yandan da içlerinde burukluk vardı. Çünkü Tom ve arkadaşları onlarla beraber değildi.

Bay Veldon, Dik ve Herkül'e karısı ve oğlu için yaptıklarından dolayı teşekkür etti. Artık onların en yakın dostu olmuştu.

Benedict amca olanları kısa sürede unutmuş bilimsel çalışmalarına yeniden başlamıştı bile.

* * *

Aradan üç yıl geçmişti. Dik, Bay Veldon'un yanında mesleki tecrübesini giderek daha da ileriye götürüyordu.

Öğrendiklerini, artık sekiz yaşına basmış olan Jack'e de öğretiyordu.

Kendisi de on sekiz yaşına basmıştı. Denizcilik konusunda neredeyse uzman olmuş, Bay Veldon'un filosunu yönetecek duruma gelmişti.

Bütün bu güzel gelişmelerin yanında genç kaptanı üzen bir şey vardı ki o da yaşlı Tom, Bat, Austin ve Acteon'un nerede olduklarını ve ne yaptıklarını bilmemesiydi. Bayan Veldon da aynı duyguları yaşıyordu.

Bay Veldon, Dik ve Herkül bu özverili insanları bulmak için harekete geçtiler. Dünyanın her tarafına haber gönderdiler. Bu çabalar sonuç verdi ve bu dört zenci arkadaşın Madagaskar'da oldukları haberi geldi. Artık gerisini halletmek Bay Veldon'a kalıyordu. Bunu başarmak onun için zor olmadı.

15 Kasım 1877 yılında Tom ve arkadaşları Veldonların evindeydiler. En sonunda Yaşlı hizmetçi Nan ve sadık köpek Dingo dışında bütün dostlar bir aradaydı.

On Beş Yaşında Bir Kaptan

Jules Verne

Genç denizci Dik Sand, balina avcı gemisinde görev alır. Gemi kaptansız kaldığında Dik Sand, kaptan olur ve geminin içindeki kötü niyetlilerle ve geminin dışındaki köle tüccarlarıyla amansız bir mücadeleye başlar.

Dünya Klasikleri

1. Çocuk Kalbi	14. Don Kışot
2. Gulliver'in Gezileri	15. Küçük Kadınlar
3. Monte Cristo	16. Pinokyo
4. Alis Aynalar Ülkesinde	17. On Beş Yaşında Bir Kaptan
5. Oliver Twist	18. Pollyanna
6. Deniz Altında 20000 Fersah	19. Heidi
7. Defne Adası	20. Moby Dick
8. Üç Silahşörler Kralın Hizmetinde	21. Kaptan Grant'ın Çocukları
9. Üç Silahşörler Kraliçenin Hizmetinde	22. Peter Pan
10. Sefiller "Kozet"	23. Düşler Ülkesinin Kralı
11. Tom Sawyer	24. Lassie
12. Küçük Kemancı	25. Demir Yolu Çocukları
13. Seksen Günde Dünya Gezisi	

ISBN: 978-975-501-591-0

9 789755 015910

f/erdemcocukkitaplari

~/erdemcocuk

o/ardemyayin grubu

